

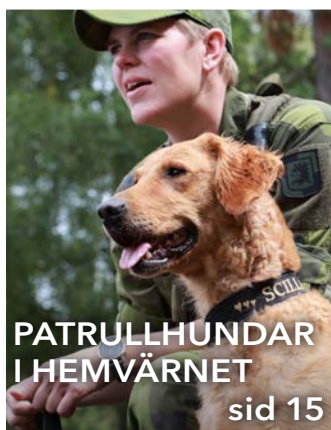
SJÖRÄDDNINGSSÄLLSKAPET: FÖR DIN OCH MIN TRYGGHET PÅ SJÖN

ALL THE WAY

MAGASINET FÖR DIG SOM KÖR SUBARU
#18, OKTOBER 2022

VINTERPADDLING I SOMMARPARADISET

HUNDAR I SÄKERHETENS TJÄNST

SUBARU

ATT KOMMA TRYGGT HEM ÄR DEN STÖRSTA LYXEN

DÄRFÖR ÄR ALLA SÄKERHETSSYSTEM STANDARD

Vad behöver du betala för att göra din nya Subaru Outback så säker som möjlig? Svaret är att det inte kostar något extra alls. Allt det som gör resan säker för din familj och dig, är alltid standard. Det finns i varje Outback som rullar ut på vägarna. Kamerorna som följer vägen, kameran som märker om du börjar blir trött, fyrhjulsdrieten. Allt ingår i priset. Precis som autobroms, farthållare som automatiskt reglerar avstånden till andra bilar och strålkastare som följer vägen.

SÄKRASTE PERSONBIL 2021, enligt Euro NCAP.

Läs mer på www.subaru.se

Subaru Outback med Adventure-paketet från 399.900:-. Bilen på bilden är extrautrustad. Bränsleförbr. 8,6 l/100 km, CO₂-utsläpp 193 g/km (WLTP). *Eller vid 1500, 3000 och 4500 mil.

3 ÅRS FRI SERVICE*

EN RELATION ÄR ALLTID VÄRD ATT VÅRDA!

Hunden är människans bästa vän sägs det och många Subaru-ägare, inklusive mig själv, har hund eller något annat djur vi bryr oss om. De ger oss ett fantastiskt sällskap, men de är också otroliga på att utföra olika sorters arbete. I detta nummer av All The Way bjuder vi, utöver mycket annan läsning, på en inblick i några hundars arbetsliv. De utför arbeten som skulle bli mycket svårare och dyrare om hunden inte fanns där för att hjälpa oss.

Precis som bilen. Den utför också arbeten som gör vår vardag och fritid mycket lättare och bekvämare, och för väldigt många är den absolut nödvändig.

Hunden och bilen är ett privilegium för oss människor, samtidigt är de vårt ansvar. Vi ställer krav på deras egenskaper och prestation, men skapar också förutsättningarna för dem att leva upp till förväntningarna. Det är viktigt att vi ger lika mycket tillbaka som vi får.

Alla relationer, vare sig de är till ett djur, en människa eller rent av en Subaru, är värda att vårda. Om vi gör det så håller de för lång tid framöver.

Christer Blomdell
Verkställande direktör
SUBARU Nordic AB

Ansvarig utgivare: Christer Blomdell. Projektledare: Emilie Sörensson.
All The Way är en kundtidning för Subaru-ägare.
Tidningen ges ut två gånger per år av: SUBARU Nordic AB, Box 21041, 200 21 Malmö.
Subaru reserverar sig för eventuella ändringar, tryckfel, felaktigheter och prisändringar.
Omslagsfoto: Roger Borgelid. Grafisk form: Pernilla Jansson.

31 SVENSKA SJÖRÄDDNINGSSÄLLSKAPET (SSRS) DYGNET-RUNT-BEREDSKAP FÖR DIN OCH MIN TRYGGHET

6 DE MÅ VARA LIKA RUNDA OCH SVARTA, MEN OLIKA DÄCK ÄR OLIKA BRA PÅ OLIKA SAKER

37 VINTERPADDLING I SOMMARPARADISET

INNEHÅLL

ELBILEN SOLTERRA - redan en storsäljare	4
Service	8
Tillbehör	10
HUNDAR I SÄKERHETENS TJÄNST	15
Patrullhund i hemvärnet	6
Civil sökhund spårar gasläckor	8
Sjöräddningshund	10
HUNDSÄKERHET I BILEN	30
TIPS & TRIK	47
NÄTVERKET	51

SubaruSverige

Subaru Solterra

– redan en bästsäljare

TRYCKET VAR ENORMT! ORDERBLOCKET ÖPPNADES I SLUTET AV MARS. DEN NIONDE JUNI VAR DET SISTA BLADET I BOKEN TECKNAT. DEN FÖRSTA ÅRSMODELLEN AV SUBARU SOLTERRA VAR SLUTSÅLD! DET LÅNGT INNAN DE FÖRSTA SERIETILLVERKADE EXEMPLAREN HADE SATT SINA HJUL PÅ SVENSK MARK.

Sommaren 2022 har gått över till höst. I hamnen står de första serietillverkade exemplaren av Subaru Solterra och väntar på att ställas i ordning för leverans. Lanseringen av modellen är planerad till framåt vintern, men redan har samtliga hittat en köpare. Det gäller inte bara de som redan har anlänt. Det gäller varenda en av första årsmodeullen, inklusive de som ännu inte har lämnat fabriken!

Aldrig någonsin förr har en hel årsmodeul av en ny Subaru sålt slut på så kort tid som Subarus första elbil.

Intresset för Solterra har varit enormt. Det är helt klart en bil som många har väntat på. Många av dem som har lagt en order är Subaru-ägare sedan tidigare, men det är också ovanligt många som har valt Solterra som sin allra första Subaru.

Enormt intresse

Det är med ett stråk av stolthet Filip Frennby, varumärkesdirektör för Subaru i Norden, beskriver det mottagande den nya elbilen har fått. Han har visserligen varit med om något liknande förr, men inte riktigt på samma nivå.

– Vi upplevde en liknande situation förra året, när vi lanserade nya Outback. Den blev snabbt oerhört populär och enormt många bilar såldes på kort tid. Även då var många köpare helt nya för märket, minns han.

– Skillnaden den här gången är att första årsmodeullen av Solterra sålde slut långt

innan den ens har gått att se hos våra återförsäljare, och än mindre provköra.

Solterra on Tour

Bilarna som görs redo i hamnen är dock inte de första att sätta sina hjul på nordisk mark.

Redan i februari var Solterra på en snabb turné där ett antal av Subarus återförsäljare fick möjlighet att presentera den kommande elbilen.

– Vi lyckades få tillgång till den absolut första förseriebilen i Europa. Samma bil som presenterades i samband med europapremiären bara ett par veckor tidigare, förklarar Filip.

– Tillsammans med våra återförsäljare planerade och genomförde vi ett intensivt schema med en visning hos en ny återförsäljare per dag.

Allt skedde på mycket kort tid. Budskapet att Solterra var på blixervisit nådde dock ut och lockade ett stort antal besökare till de Subaru-handlare som ingick i turnén.

Stort förtroende för Subaru

Då, i februari var Solterra inte helt färdigcertifierad. Det var till exempel ännu inte helt klart

vilka funktioner förarassistanssystemet hade eller vilka tjänster som erbjöds genom appen Subaru Care. Räckvidd och förbrukning var fortfarande uppskattningar och det fanns inget pris.

En månad senare var det ändå som att öppna flodportarna, när det blev möjligt att teckna en order.

– För många räckte det med de uppskattningar vi kunde ge då, samt att de fick se bilen och kanske sitta i den. Men det förklarar inte varför den första årsmodeullen sålde slut så fort, menar Filip bestämt.

– Det var bara en handfull återförsäljare som hann besökas i februari, och Solterra har hittat ägare i hela Norden, fortsätter han. De allra flesta har förmodligen inte ens sett en Solterra på riktigt ännu.

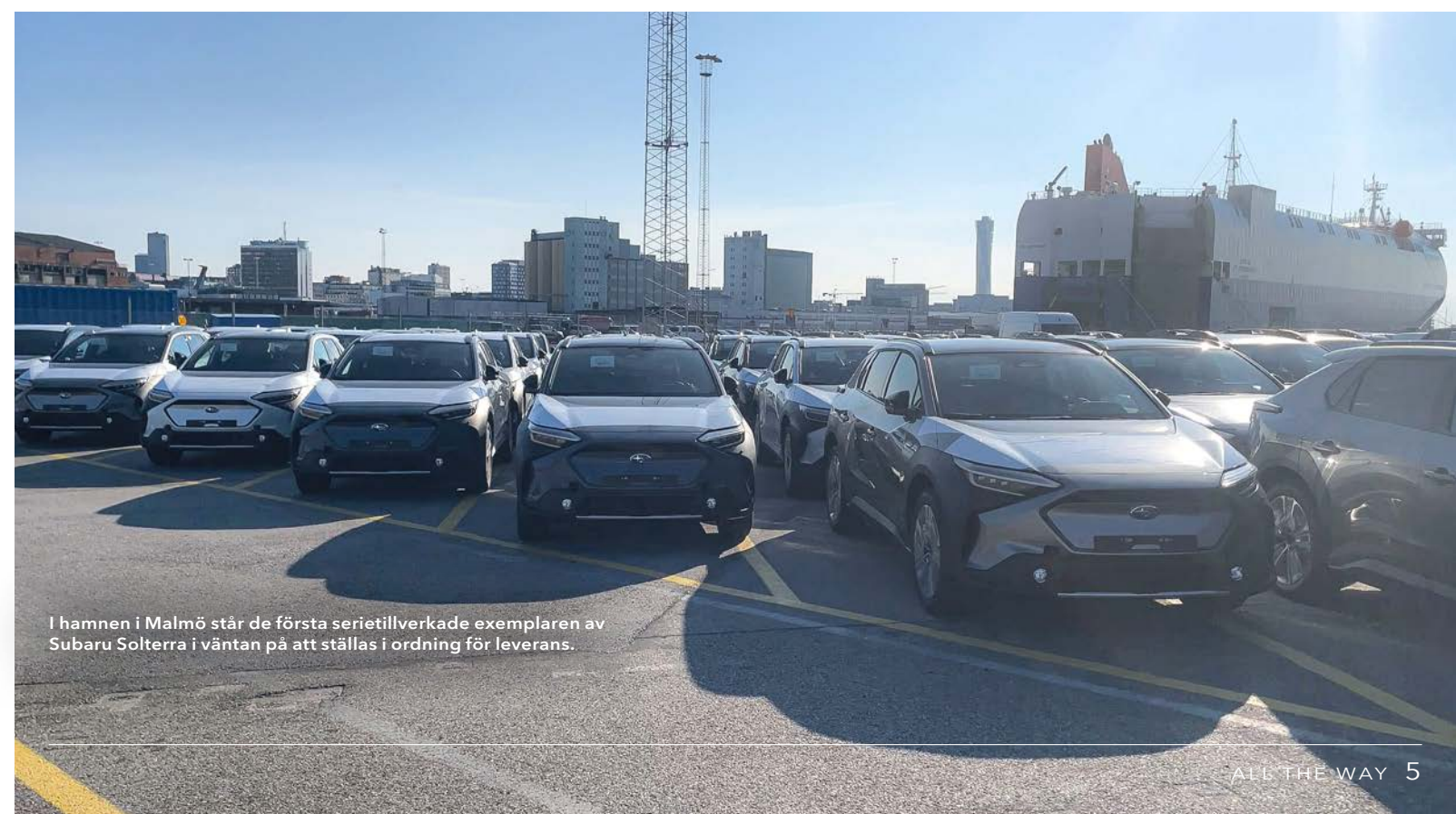
– Det visar hur stort intresset för just Solterra är, men också hur stort förtroende som finns för Subaru som varumärke.

Lanseringen av Subaru Solterra är satt till hösten/vintern 2022. Vill du veta mer om Subarus första elbil och se en film när de första exemplaren rullar iland på nordisk mark? Besök www.subaru.se och följ SubaruSverige på Facebook och Instagram. ■

”Aldrig någonsin förr har en hel årsmodeul av en ny Subaru sålt slut på så kort tid

Budskapet att Solterra var på blixervisit i Sverige lockade ett stort antal besökare till de Subaru-handlare som fick möjlighet att presentera den kommande elbilen.

I hamnen i Malmö står de första serietillverkade exemplaren av Subaru Solterra i väntan på att ställas i ordning för leverans.

”
Det är
mycket stor
skillnad på
olika däck.
De må
vara lika
runda och
lika svarta,
men olika
däck är
olika bra på
olika saker.

Rätt däck till Solterra

DÄCK ÄR SÅ MYCKET MER ÄN NÅGOT RUNT OCH SVART LÄNGST NER PÅ BILEN. DE ÄR DIN ENDA DIREKTA KONTAKT MED VÄGEN. DÄRFÖR ÄR DE NOGGRANT UTVALDA FÖR ATT SUBARU SOLTERRA SKA PRESTERA OPTIMALT MED MAXIMAL SÄKERHET I ALLA SITUATIONER.

Rätt däck är en förutsättning för att din Subaru ska leverera optimal körupplevelse. Som den enda direkta kontakten mellan bil och väg har däckerna också en avgörande roll för säkerheten. Det gäller oavsett fordonstyp, användningsområde, årstider och körstilar.

Däremot är det mycket stor skillnad på olika däck. De må vara lika runda och svarta, men olika däck är olika bra på olika saker.

Det mest uppenbara och enkla exemplet är vinterdäck. Sådana har en gummiblandning som genererar säkert grepp redan vid minusgrader – på bekostnad av försämrade greppförmåga och slitstyrka i sommarväglag.

Detsamma gäller andra kvaliteter hos ett däck, som rulleegenskaper och greppförmåga på olika underlag, bullernivåer och lastförmåga.

Optimerad för din Subaru

Att välja däck till en bil är en balansakt där tillverkaren väger varje egenskap hos bilen och däckets mot varandra för att de ska bli en perfekt matchning. Till varje Subaru finns ett antal omsorgsfullt utvalda och utprovade däck som bidrar till att din Subaru ska ge sitt bästa i alla situationer. Just därför är din Subaru-verkstad också specialist på vilka däck som är optimala till just din Subaru.

Med Solterra introduceras dessutom några egenskaper som är speciella för en elbil. De påverkar vilka däck som är optimala, samtidigt ger de möjlighet att finslipa körningen för att bilen och dess däck ska ge sitt absolut bästa.

Rätt däck för en elbil

Batterierna i en elbil tillför extra vikt. Det innebär att däck till en elbil måste klara belastningar som tidigare mest förknippats

med bilar i en storleksklass över den. Den omedelbara kraftutvecklingen hos en elmotor, med maximalt vridmoment tillgängligt, innebär att drivgreppet vid acceleration från stillastående behöver vara högre än för en motsvarande bil med förbränningsmotor. Utöver det kommer extra högt ställda krav på däck som rullar så lätt och tyst som möjligt. Detta för att maximera räckvidden och för att vägbuller hörs tydligare när ljud som är typiska för en bil med förbränningsmotor inte finns.

Allt det är egenskaper som har ingått i den kravlista Subaru ställt på sina leverantörer när däck till Solterra har valts ut. Allt för att få ett däck som ger bästa möjliga köregenskaper, totalekonomi och högsta möjliga nivå på säkerhet.

I slutänden är det dock alltid föraren som har kontrollen. Det sätt vi kör vår bil har direkt effekt på hur den presterar, vilken dess totalekonomi blir samt inte minst hur säker den är. Appen Subaru Care har en funktion som hjälper dig med tips att optimera din bilkörning, men du kan skaffa dig ett försprång genom att redan från början ta till några enkla trick som låser upp den fulla potentialen i Solterra och förlänga däckens livslängd. ■

Låt oss introducera några egenskaper och ett sätt att köra bil som är speciella för batteridrivna elbilar.

1 RÄTT RINGTRYCK FÖRLÄNGER FÄRDEN!

Kontrollera och justera däcktrycket regelbundet. Korrekt ringtryck gör att däckets har optimalt grepp, rullar lättare och håller längre. Detta gäller oavsett motortyp och drivlina, men en elbils energiförbrukningen påverkas mer påtagligt av ökat rullmotstånd. Korrekt ringtryck kan spara många kW och kronor.

2 SÄNK FARTEN FÖR ATT KOMMA SNABBARE FRAM

En elbil påverkas också mer av ökat luftmotstånd. Genom att hålla igen på gasen och istället fokusera på att hålla en jämn hastighet blir lägre elförbrukning en omedelbar effekt. På korta sträckor sparar en högre hastighet ändå obetydligt med tid. På långfärd innebär ökad räckvidd färre och kortare stopp för att ladda batterierna. På längre sikt innebär en lägre och jämnare hastighet att däckets slits långsammare och håller längre.

3 MER MIL MED MOTORBROMS.

Solterra använder sig av bromskraftregenerering för att ladda batterierna när bilen rullar till ett stopp. Förutom att minska den sammanlagda förbrukningen bidrar ett aktivt användande av bromskraftregenerering till att de närmaste 100 metrarna planeras bättre med färre inbromsningar och accelerationer som följd. På lång sikt innebär det att minska däckslitage och förlänga dess livslängd.

Samma trygghet och fri service

TEKNIKEN ÄR ANNORLUNDA. DET FINNS OCKSÅ FORSKNING SOM VISAR ATT ELBILAR KÖRS, OCH KANSKE ÄVEN SLITS LITE ANNORLUNDA. NÄR DET GÄLLER SERVICE OCH UNDERHÅLL ÄR SKILLNADERNA MELLAN ELBILEN SOLTERRA OCH EN SUBARU MED BOXERMOTOR DOCK MINIMALA.

TEXT & FOTO: JOHAN RINGSHAGEN

Som Subaru-tekniker handlar det förstås om en rad nya rutiner och kunskaper. Som ägare är det egentligen bara en enda sak du behöver tänka till lite extra om – domkraften.

Att i rätt tid ge sin bil korrekt service och underhåll har alltid varit viktigt. Det för att du ska vara säker på att din bil alltid ska ge sitt bästa, och du kunna njuta av den fullt ut i många år. I takt med att bilarna har blivit allt mer tekniskt avancerade har det också blivit allt viktigare att följa de angivna serviceintervallen. Med eldrivna bilar, som Subaru Solterra, har tekniken tagit ett stort språng framåt. Mycket av tekniken är ny och annorlunda mot den i tidigare bilar, men är det så stor skillnad att äga och sköta en sådan?

– Egentligen är det inte det. Rent historiskt har bilservice kommit att bli förknippat med att byta olja och oljefilter i bilens motor. Just det är något elbilar som Solterra inte behöver, men det är bara en liten del av allt som ingår i normalt service och underhåll.

Niklas Gustafsson är servicemarknadschef på Subaru Nordic. Hans fält är allt som händer efter att en Subaru har levererats till kund. Eller egentligen strax före. Niklas ansvar spänner över allt från teknisk support och utbildning av Subarus verkstadspersonal till service- och garantiärenden för den nordiska marknaden.

Viktig och fri service

Det mesta är sådant som regelbunden kontroll och underhåll av bromsar och chassikomponenter, ventilationssystem och luftkonditionering samt inte minst uppdatering med de senaste programvarorna till olika system.

– Det är sådant en elbil har gemensamt

med vilken annan typ av bil som helst, förklarar Niklas. Den enda egentliga skillnaden är att den traditionella oljeservicen på en bil med förbränningsmotor inte görs på en elbil. Istället tillkommer inspektionsområden som är specifika för just Solterras elmotorer, batterier och elektronik. Så regelbunden service är minst lika viktigt för en elbil som det är för en bil med förbränningsmotor.

– Och för att du ska känna dig trygg med ditt biläggande fortsätter vi med vår uppskattade kostnadsfria service under de tre första åren.

Få märkbara skillnader

Skillnader i arbetet som krävs för att utföra service och underhåll är också få. – Fortfarande finns broms- och kylvätskor som ska kontrolleras, men att inte behöva byta flera liter motorolja innebär att arbetet på en elbil blir lite renare och att mängden restprodukter att ta hand om efter en service är mindre. Annars är det mest rutiner som blir lite annorlunda, och ett lite annat sätt att tänka, förklarar Niklas.

I en elbil finns inte lika många rörliga eller heta delar som kan utgöra en risk vid arbetet. Istället har teknikern ett elsystem med högspänning att ta hänsyn till, och en grundkonstruktion med batterier som gör det mer noga att bilen lyfts på rätt sätt och på avsedda lyftpunkter.

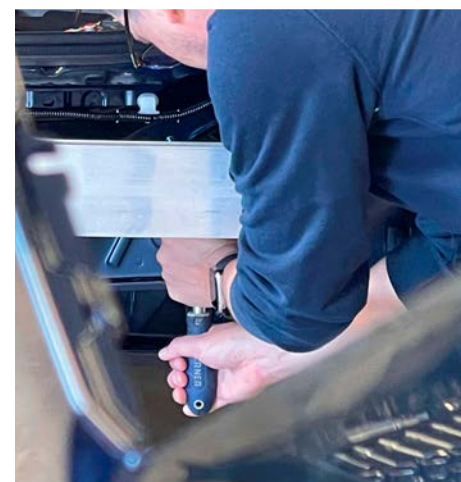
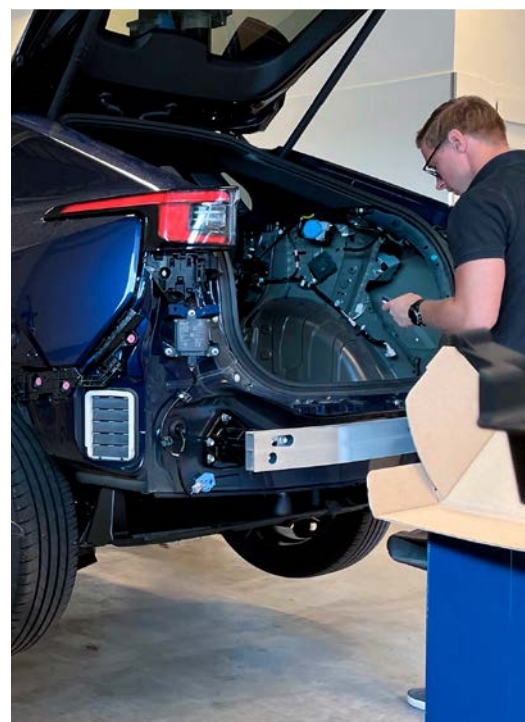
– Men eftersom allt handlar om kunskap, att känna bilen man arbetar med, är det ingen större skillnad att arbeta med en elbil, menar Niklas.

Samma höga trygghet

Alla Subarus verkstäder har den kompetens och den utrustning som krävs för att sköta underhåll och reparera alla Subaru-bilar som har sålts i Sverige, med rätt originaldelar och

Niklas Gustafsson är servicemarknadschef på Subaru Nordic. Hans ansvar spänner över allt från teknisk support och utbildning av Subarus verkstadspersonal till service- och garantiärenden

Att utföra arbete på en elbil är inget hokus-pokus. Precis som för vilken bil som helst handlar det enbart om den kunskap teknikern har.

de uppgraderingar som säkerställer att din Subaru är i bästa möjliga form.

Som Solterra-ägare kan du utföra allt normalt underhåll på samma sätt som du alltid har skött sin bil.

– Det du behöver tänka lite extra på är om du exempelvis skiftar till vinterhjul själv. Att lyfta en bil enligt anvisningarna i instruktionsboken har alltid varit viktigt för att undvika att den ska ta skada. Med en elbil, som har batterierna i golvet, behöver du vara extra noga med det, säger Niklas.

– Annars är det inget särskilt du som ägare behöver tänka på när det gäller skötsel och underhåll. Använd den som vilken annan Subaru som helst, tvätta den på samma sätt och se till att den får rätt service i rätt tid. I det avseendet är Solterra som vilken annan Subaru som helst. ■

NYHET!

SUBARU KLOCKOR

STAINLESS STEEL URBAN CHRONOGRAPH ACTIVE

PRIS
898:-

PRIS
1275:-

En **KLASSISK URBAN KLOCKA** och en **SPORTIG KRONOGRAF** med fina detaljer, båda klockorna har ett rejält läderarmband med gråa sömmar. Graverad SUBARU loga på baksidan av boetten.

Levereras i en smakfull ask i PU-läder.

Beställ hos
SUBARUSHOP.SE

Tillbehör för ett ännu friare liv

SOM ALLA SUBARU ÄR SOLTERRA I PRINCIP FULLUTRUSTAD FRÅN FABRIK. MEN DET FINNS SÅKLART UTRYMME FÖR ATT ANPASSA SOLTERRA MED NOGGRANT UTVALDA ORIGINALTILLBEHÖR SOM HÖJER BRUKSVÄRDET YTTERLIGARE.

En säker höjning av trivselnivån

Lyxigt ombonat eller maximalt smutsskydd? Textil eller gummi? Du kan välja fritt efter behov och tillfälle. Till Solterra finns löstagbara golvmattor i båda materialen. Textil-utförandet bidrar till att dämpa den redan låga ljudnivån i kupén ytterligare. De slitstarka gummimattorna ger en högre nivå av ökat skydd och tvättbarhet.

Extra slitstyrka för skuffen

Bagagerumsinklädnad är tillbehöret som hjälper dig att hålla lastutrymmet i gott skick. Till Solterra finns inklädnad anpassad efter golvytan i modeller med och utan bashögtalare. Den kan med fördel kombineras med ett motsvarande skydd av baksidan på baksätets ryggstöd för att skapa en lång oöm golvyta.

Extra mekaniska lackskydd

För de som kör många mil året runt, många av dem på grusväg kanske, kan extra skydd mot stenskott och övrig mekanisk nötning vara ett intressant tillbehör. Transparent skyddsfolie finns formskuren till alla ytor där lackeringen kan tänkas vara extra utsatt för stenskott eller annan mekanisk nötning. Ett ytterligare sådant tillbehör är kompletterande stänkskydd som matchar karossens svarta plastdetaljer och diskret förlänger hjulhusens nedre bakkanter för att stoppa en större mängd av det grus däcken river upp.

För allt mellan hav och berg

Taket är en tillgång när något utöver det vardagliga ska transporteras. Ska du uppleva naturen från en kajak eller från ett par skidor? Du kanske föredrar att transportera dina cyklar på taket? Oavsett vad du behöver lasta utgör lastbågarna grunden till flexibel lastförmåga. Finns till Solterra hos din Subaru-återförsäljare, liksom lastbox och de specialicerade hållare du kan tänkas behöva i vardagen och till äventyret.

För en aktiv fritid på två hjul

Till Solterra erbjuds tre rejäla varianter av cykelhållare för transport på dragkrok. En med plats för tre cyklar och två med plats för två, varav den ena är utvecklad för att hantera elcyklar som väger upp till 30 kg styck. Alla tre är utrustade med skylthållare och körbelysning.

Multiverktyget för bilen

Livet blir smidigare och lättare med dragkrok. Till Solterra finns två utföranden av detta bilens multiverktyg. En med fast kula och en avtagbar.

Elbilens reservdunk

I normalfallet laddas en elbil via laddboxar eller stolpar som är avsedda för ändamålet. Säkrast, enklast och snabbast. Samtidigt finns vanliga vägguttag överallt. Även om sådana inte är helt lämpade för att ladda elbilar, och kräver mer eftertanke och försiktighet, finns tillfällna då vägguttag är det enda alternativet. Då är en laddkabel med stickpropp i andra änden ett ovärderligt tillbehör.

Säker plats för bästa vännen

Hos Subaru har hunden en lika viktig roll som människorna. Därför är det självklart att människans bästa vän har en trygg och säker plats i bilen. Bagagerummet i Solterra rymmer ledigt en MIM Variocage hundbur upp till storlek L.

PATRULLHUND
I HEMVÄRNET

HUNDAR I SÄKER HETENS TJÄNST

SJÖRÄDDNINGS-
HUNDEN RÄDDAR
LIV PÅ SJÖN

CIVIL SÖKHUND
MED UPPDRAG
ATT SPÅRA GAS

Minskade utsläpp, piggare bil och 10 års vägassistans. **Allt i en flaska.**

Vår nya helsyntetiska motorolja är utvecklad speciellt för Subaru. Den har marknadens högsta bränslesparegenskaper och minskar bilens utsläpp av klimatdrivande gaser. Dessutom förebygger den problem och håller motorn pigg och fräsch. Det gör att vi kan lova fri vägassistans i tio år med obegränsad körsträcka för Subaru-bilar som servats med vår olja*.

Serva din Subaru på en auktoriserad Subaru-verkstad så kan du vara säker på att alltid få vår högkvalitativa olja i motorn. Din bil kommer att tacka dig.

* För att omfattas av detta mervärde måste bilen ha lägst halvförsäkring och servats på auktoriserad Subaruverkstad med vår motorolja för Subaru enligt serviceintervallet var 12:e månad eller var 1 500:e mil, vilket som infaller först. Bilen får vara max tio år gammal med obegränsad körsträcka. Under de första tre åren omfattas alla Subaru-bilar av nybilsgaranti med vägassistans. Detta mervärde förlänger vägassistansen med ytterligare sju år.

PATRULLHUND i HEMVÄRNET

DET ÄR LÄNGE SEDAN HEMVÄRNET FÖRKNIPPADES MED VADMALSUNIFORMER OCH MAUSERGEVÄR. IDAG FYLLER HEMVÄRNET EN VIKTIG FUNKTION I SVERIGES FÖRSVAR OCH TILL SIN HJÄLP HAR INSATSFÖRBANDEN PATRULLHUNDAR PÅ GRUPPNIVÅ. EN EFFEKTIV RESURS SOM HJÄLPER GRUPPEN ATT RÖRA SIG SÄKERT.

TEXT & FOTO: NIKLAS KÄMPARGÅRD

Ingemar Paulsson med sin rysk svart terrier Faste.
- Jag tog tillbaka Faste som jag sålt som valp från en köpare som blivit sjuk när Faste var fyra år gammal. Sedan dess har vi tränat tillsammans och är nu verksamma i hemvärdet.

Den som tror att man kan lura en erfaren patrullhund har nog aldrig sett en hund arbeta. Visst kan man göra hunden osäker, lägga ut villospår och få hundföraren att tvivla, men att gömma sig i skogen, eller närma sig ett bevakningsobjekt utan att bli upptäckt är i princip omöjligt. Inte undra på att antalet patrullhundar ökar och att intresset för att engagera sig i Försvarsmakten snart är

tillbaka på samma nivåer som under kalla kriget. Skillnaden är bara den att hemvärns-soldaterna numera gör det frivilligt, medan man under sjuttio-, åttio- och nittiotalen engagerade sig för att slippa göra repmånad. Anledningen är såklart det osäkra världsläget och att människor känner en vilja för att engagera sig och stå upp för säkerheten. – Jag saknade kamratskapen när jag slutade spela handboll. I hemvärnet är det precis samma laganda och sammanhållning

som i sportvärlden och jag uppskattar att kunna göra aktiva saker med hunden samtidigt som vi gör samhällsnytta, säger Marina Elenmo.

Lek, bus och äventyr

Det är tydligt att hundarna uppskattar övningsdagarna i skogen då matte eller husse tar på sig uniformen. Få saker är så förknippade med lek, bus och äventyr som uppdraget i hemvärnet där hundarna drillas i att spåra, söka och fungera som en ovärderlig kompensation för de sinnen som människan saknar. Varje övning inleds med att hundarna besiktigas för att upptäcka skador som kan begränsa deras insatser. Samma sak efter övningen för att identifiera komplikationer som uppstått under övningsdagen, i grund och botten en försäkringsfråga, men också en trygghetsfaktor för den som lånar ut sin privata hund i Försvarsmaktens tjänst. Därefter övar hundarna på att hoppa upp i buren längst bak i minibussen (PB-8) medan matte eller husse går iväg. Syftet är att simulera en gruppörflyttning då hunden åker i en särskild hundbur längst bak i minibussen medan resten av gruppen och matte eller husse åker i utrymmet framför. Med en skiljevägg mellan.

– Det handlar om att simulera olika scenarion som uppstår då vi verkar tillsammans i hela förbandet. Just idag är det bara hundförare som tränar, men vid en större övning eller en skarp insats är varje hund och hundförare operativ tillsammans med sitt ordinarie förband, säger Martin Löfquist som tjänstgör som hundförare vid ett av hemvärnets insatskompanier.

Samtliga hundar klarar utmaningen att sitta i den trånga buren och får beröm efteråt.

– Vi jobbar med positiv belöning för hundarna och ser till att skapa inlärningsituationer som gör att både hundförare och hundar trivs i hemvärnet. Det är klart att det är tufft ibland, särskilt när vi ligger i fält under flera dagar, men vi ska ha roligt tillsammans samtidigt som vi löser en samhällsviktig uppgift, säger instruktören Marie.

Hunden är gruppens ögon och öron när vi är ute på patrull

Henning Looström trivs med sin Subaru där hunden Caigo åker kungligt.

Martin Löfquist och hunden Diesel under minibusstestet.

Eva Löfvander och hunden Shellby under morgonens besiktning.

Henning Looström ger hunden Caigo beröm med ost på tub.

För alla bilar. Och nästa generation.

Säkerhet startar med däck.

Att sitta säkert är en bra början. Men de viktigaste säkerhetssystemen är faktiskt däck. Som bilens enda kontakt med underlaget är de avgörande för att ge din bil ett säkert grepp hela vägen. Genom snö, slask, is, halka och tvära kurvor. Därför har vi satt säkerheten främst i över 150 år. Så att varje resa får ett lyckligt slut. Upptäck vinterns testvinnare på continental.se

VikingContact™ 7
NORDISKT FRIKTIONSDECK

Marina Elenmo och hunden Scilla.
Det mesta av hundförarens uppgift
handlar om att läsa hundens signaler.

HUNDFÖRARE I HEMVÄRNET

Att vara hundförare med egen hund i hemvärnet, till skillnad mot Försvarsmaktens övriga verksamheter där hundarna ägs av myndigheten, innebär att man tjänstgör minimalt åtta dagar om året. Engagemanget är ideellt, men det utgår dagpenning eller dagersättning vid övningar och kurser. Man får dessutom kläder, mat, boende och annan nödvändig utrustning. När det gäller hundförare finns försäkringar för både hund och hundförare.

Du som är intresserad av att bli hundförare eller engagera dig i Hemvärnet kan surfa in på www.forsvarsmakten.se eller www.brukshundsklubben.se

VILKA KRAV GÄLLER PÅ EN HUND SOM ÄR VERKSAM I HEMVÄRNET?

Hunden får inte vara skotträdd (ska vara skottfast och inte reagera på skott), ID-märkt, vaccinerad och röntgad avseende armbågsleder och höftleder. Dessutom måste hunden vara minst 18 månader gammal och som äldst 5 år vid behörighetsprovet. Storleksmässigt måste hunden ha en mankhöjd mellan 40–65 cm (för att rymmas i försvarets hundbur i personbil 8 eller i bandvagn).

VILKA KRAV FINNS PÅ HUNDFÖRAREN?

Hundföraren ska vara svensk medborgare, 18 år (hur gammal du får vara avgörs i varje enskilt fall). Maxåldern i hemvärnet är 70 år och då avförs man automatiskt från krigsbefattningen. Dessutom ska man vara tillgänglig för tjänstgöring, säkerhetsgodkänd och klara de fysiska krav som tjänsten kräver. Man ska också vara medlem i Svenska Brukshundsklubben eller i någon av de andra frivilliga försvarsorganisationerna. Har du inte gjort värnplikten krävs att du går en grundläggande soldatutbildning (GU-F, grundläggande militär utbildning för frivilligpersonal).

Till skillnad mot i många andra verksamheter inom brukshundsklubben träffas patrullhundarna inte gemensamt utan jobbar enskilt i respektive grupp tillsammans med övrig personal. Även på övningar väntar hundarna i respektive hundförares bil då de inte genomför ett övningsmoment.

Samspelet mellan hund och förare

Varje ekipage följs av en instruktör som bedömer hundens sökförmåga och kommunikationen mellan hund och förare, alltså hur bra hundföraren tolkar hundens signaler och förmedlar detta till en tänkt grupp runt omkring. Efter att ha sparat upp ett antal föremål i terrängen, övar ekipagen på att gå patrull omgiven av olika störningsmoment. Återigen följer en instruktör respektive hundekipage för att utvärdera samspelet mellan hund och förare.

– Det är lätt att man som hundförare tar sig friheten att veta bättre än hunden och letar efter tecken som egentligen inte finns. Det är vanlig orsak till att man inte hittar ett sökobjekt, missar en figurant i skogen eller helt enkelt går fel, berättar instruktören Marie.

Syftet med att gå patrull

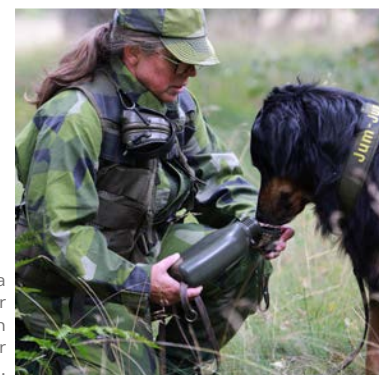
Vi tar rygg på Marina Elenmo och följer Scillas näsa rakt ut i skogen. Ser hur hon

vänder upp mot vinden för att följa doftspår, avslöja en människa som ligger gömd i skogen och markera dofter och spår som dyker upp under patrullrundan. Hela tiden tyst utan att skälla.

– Hundarna ska markera tyst utan avslöjande skall för att inte röja soldaternas position. Syftet med att gå patrull är att ta terräng eller att närma sig ett förråd som vi har till uppgift att bevaka ute i skogen och kunna avgöra om det finns eller har funnits fientlig verksamhet i området innan vi kommer fram, säger Martin Löfquist som både gjort värnplikten och en internationell insats i Afghanistan. De flesta hundförare har sällan någon militär erfarenhet, åtminstone inte de som rekryteras idag och gör istället en grundläggande militär utbildning på två veckor innan man krigsplaceras i hemvärnet. Tillsammans med hunden. ■

Johanna Karlsson visar hur Jum-Jum fått vittring.

Johanna Karlsson ger Jum-Jum vatten ur fältflaskan.

Lars "Teddy" Fredriksson är en av förbandets mest erfarna instruktörer. Efter varje moment diskuterar instruktör och hundförare uppgiften. Feedbacken är viktig för att kunna utvecklas som hundförare.

Civil sökhund med uppdrag att spåra gas

ATT HUNDARS FENOMENALA DOFTSINNE KAN ANVÄNDAS TILL DET MESTA ÄR VÄLKÄNT OCH MED RÄTT TRÄNING KAN HUNDAR BLI EN FANTASTISK RESURS FÖR BÅDE RÄDDNINGSTJÄNST OCH NÄRINGS LIV.

TEXT & FOTO: NIKLAS KÄMPARGÅRD

...och kantareller!

Hunden Diezel (3 år) och Lena Lilliér spårar svårupptäckta gasläckor. Diezel är tränad för att bland annat lokalisera flödande gas, vilket innebär att hon markerar läckan och inte gasdoften som sådan, berättar Lena Lilliér i skånska Kågeröd.

Det är fascinerande att se hur Diezel använder nosen och än mer fascinerande att se samspillet mellan hund och människa. Lena och Diezel tränar sök och spårning varje dag och det ligger tusentals timmar bakom framgångarna där hunden hela tiden utvecklas och söktekniken förfinas. Fortfarande är Diezel, jo det är en tik trots att namnet tyder på en hanhund, relativt ny i branschen och Lena tränar intensivt på att förfina doftmarkeringarna.

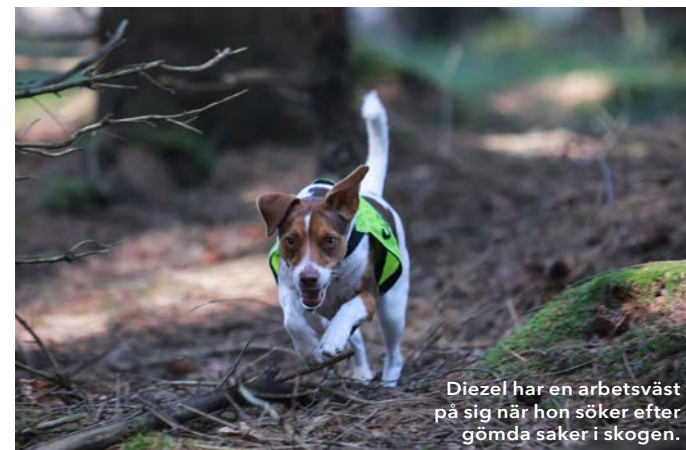
Utbildning i avancerat specialsök

Diezel och Lena har gått en ettårig utbildning i avancerat specialsök där hunden tränas för att kunna söka efter i princip vad som helst. Man presenterar en doft och låter hunden söka.

– Det är en oerhört användbar utbildning, säger Lena som precis lyckats lära Diezel att leta trattkantareller och numera dammsuger de skånska skogarna på svampgömmor. Det finns inte en chans att hitta trattisar som inte Diezel hittar först, säger Lena muntert.

För Lena Lilliér som haft hund i hela sitt liv är sök- och spårträningarna med Diezel oerhört stimulerande. Med ett stillasittande arbete som rekryteringskonsult uppskattar hon naturupplevelserna och möjligheten att komma ut i skogen varje dag. Trots att Diezel är en liten hund, dansk-svenska gårdshundar mäter bara knappa 35 centimeter i mankhöjd (tikar) är det ett riktigt muskelpaket med oändliga energiresurser som lämpar sig till det mesta. Enligt rasbeskrivningen är det en stabil hundras som tycker om att arbeta fysiskt och mentalt, vilket lämpar sig alldeles utmärkt för att få fram effektiva sökhundar. Diezel är liten och praktisk och tar sig fram överallt. Dessutom är hon galet förtjust i grankottar.

– Så fort hon hittar och markerar trattkantareller så kastar jag en kotte. Mycket svårare än så var det inte att lära henne att leta efter svamp. Jag tror att jag visade henne två gånger.

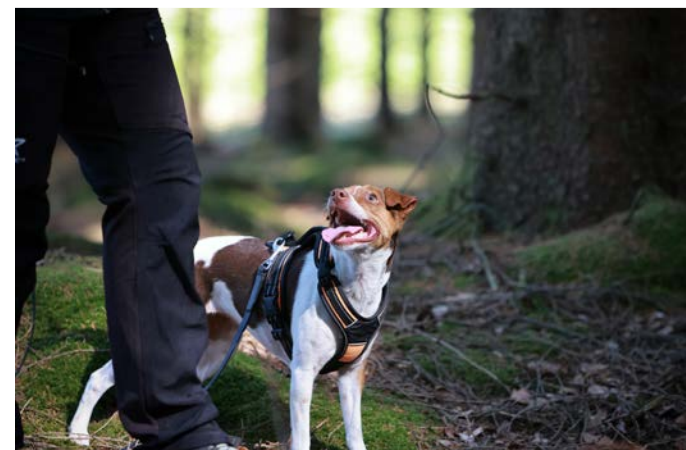
Diezel har en arbetsväst på sig när hon söker efter gömda saker i skogen.

När hon däremot söker efter dofter är det sele och koppel som gäller.

Hittar Diezel ett ämne lägger hon sig platt för att markera.

Ett kommunikativt arbete mellan hundförare och hund.

Lena Lilliér och den dansk svenska gårdshunden Diezel (3 år).

Lena och Diezel ingår i en sammanslutning av en handfull skånska hundekipage som erbjuder söktjänster tillgängliga för den som behöver hitta en läcka i exempelvis ett ledningsnät. Det kan vara gas eller vatten i en vattenledning. Anledningen till att Lena uppskattar att arbeta i team är att de blir mer kraftfulla tillsammans. Dessutom lär man sig av varandra och utvecklas gemensamt. Grundförutsättningarna för civila sökhundar är att insatserna aldrig är polisiära, dvs hundarnas sökförmåga används aldrig för att lagföra en person eller en handling, men däremot kan specialsökhundar användas för att ”söka av” ett ungdomshem eller en arbetsplats för att utesluta att det finns exempelvis droger i byggnaden. Men det är inget som Lena och Diezel gör.

Spårar svårupptäckta gasläckor

Att det ens finns behov av gashundar känns säkerligen nytt för den som aldrig funderat över vilka olika sorters gaser som används i samhället, men när Lena förklarar hur Diezel och hennes tjänster kan användas klarnar det. Det finns uppenbarligen ett större behov än vad man kan tänka sig. Inte minst i husbilar och husvagnar där det kan vara svårt att hitta en läckande gasledning, i kyldiskar och olika kylanläggningar i industrier, butiker och arbetsplatser och i kommunala och privata gasnät. Dessutom kan hundarna söka efter vattenläckor. Man lär helt enkelt hunden att leta efter doften av ett specifikt vatten (allt vatten luktar olika) och hunden kan systematiskt leta efter ett läckage trots att det finns andra vattenkällor runtomkring. Exempelvis en dricksvattenledning som sprungit läck och rinner ut i ett omgivande vattendrag. Där kan hunden med lite tur pricka källan och förenkla för entreprenören att gräva på rätt

plats redan från början. Det tar inte många sekunder för Diezel att hitta en gasläcka i en skadad ledning eller koppling, vilket kan vara smått omöjligt för oss människor. Genom att använda hundar hittar man snabbt läckan och kan göra en punktinsats utan att behöva byta hela system. Hundens näsa är svår att lura och även om Lena aldrig kan garantera att läckan verkligen är där Diezel markerar så är det åtminstone betydligt enklare för en grävmaskinist att börja gräva på en särskild plats där hunden markerat än att gräva upp en hel gata i jakten på en gas – eller vattenläcka.

Framtiden ser ljus ut för Lena och Diezel. Efterfrågan på specialtränade hundar ökar och användningsområdena likaså. Det som från början handlade

”
Man kan
lära
hunden
att leta
efter
doften
av ett
specifikt
vatten

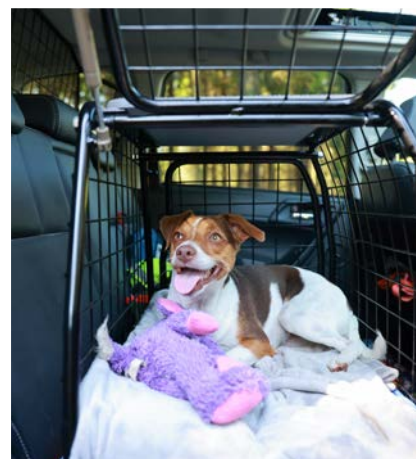
om att leta efter försvunna människor och narkotika har nu växt till att också omfatta sökhundar som kan leta efter gas- och vattenläckor, ammunition och sprängmedel, granbarkborre, vägglöss, dopingämnen, invasiva växter och till och med specialsökhundar som letar efter sniglar.

– I princip kan man lära en hund att leta efter vad som helst vilket också är en av orsakerna till att jag arbetar med hund och ägnar så mycket av min fritid till att träna med Diezel. Det är roligt att utvecklas tillsammans och dessutom trivs vi med att vara ute, säger Lena.

Diezel har redan somnat i baksätet, trött efter dagens träningspass där hon systematiskt letat bland tusentals olika dofter i jakten på en enda. Dofter som vi människor inte ens uppfattar, varken omedvetet eller om vi koncentrerar oss. ■

Efter en varm dag i skogen dricker Diezel ur Lenas hand.

Tryggt för alla. Diezel åker i en bur i baksätet på Lenas Forester från 2013 som gått drygt 30 000 mil.

LENA LILLIÉR

Lena från skånska Kågeröd tränar hunden Diezel (3 år) i avancerat specialsök.

GÖR: Rekryteringskonsult på Dreamwork. Jobbar uppdragsbaserat med avancerat specialsök via eget företag.

FRITID: Hund och huset i Dalarna. Natur och friluftsliv.

KÖR: Subaru Forester från 2013 som gått drygt 30 000 mil. Dessförinnan hade hon en annan Forster som gick över 40 000 mil.

– En bättre bil på sliriga vägar i Skåne och Dalarna finns inte, säger Lena Lilliér.

UTBILDNINGAR

Du som är nyfiken på att börja träna din egen hund kan besöka följande utbildningsföretag som utbildar i allt från grundkurser till avancerade sökkurser.

- www.hundcampus.se
- www.snifferdogs.se
- www.swdi.se
- www.ddtsokhundar.se
- www.tobiasgustavsson.com

HAKKAPELIITTA® VINTERDÄCK

BORN IN FINLAND
1934
WINTER TIRE INVENTOR

FÖDD FÖR VINTERN

Född för den tuffa nordiska vintern. Nokian Tyres Hakkapeliitta® vinterdäck står för förstklassig säkerhet under oförutsägbara nordiska vinterförhållanden. Njut av pålitligt grepp från uppfinnaren av vinterdäcket.

NOKIANTYRES.SE

NYHET

HAKKAPELIITTA®
R5 / SUV / EV

NYHET

HAKKAPELIITTA®
10 / SUV / EV

HAKKAPELIITTA®
C4

NYHET

HAKKAPELIITTA®
CR4

HAKKAPELIITTA®
LT3

I TRYGGA HÄNDER

Du kanske har valt din Subaru för fyrhjulsdriften, för det generösa utrymmet eller för att den gör livet enklare. Oavsett vad som fick dig att välja just din pärla så har du en av världens säkraste bilar. Den är du förstås rädd om. Den förtjänar en försäkring som behandlar din bils alla komponenter med varsam hand och expertis. Vad den heter? Subaru Försäkring förstås. Med den får du bland annat 3 000 kronor i självriskreducering, snabb och smidig skadehantering och alltid reparation med originaldelar. Gör en prisberäkning och ge din Subaru ett tryggt och säkert skydd redan idag.

3 000 kr
i självrisk-
reducering

Ring oss på 08-541 705 47 eller
läs mer på subaruforsakring.se

SUBARU
FÖRSÄKRING

Hunden som räddar liv på sjön

SJÖRÄDDNINGSHUNDEN BRUSE FÖRBÄTTRAR MÖJLIGHETERNA ATT HITTA NÖDSTÄLLDA MÄNNISKOR FORT.

- VI ÄR ETT TEAM SOM JOBBAR TILLSAMMANS. HUNDEN MARKERAR DET SOM MÄNNISKOR INTE SER OCH PÅ SÅ SÄTT KAN VI HITTA FÖRSVUNNA MÄNNISKOR SNABBT, SÄGER HUNDFÖRAREN CHRISTIAN BJÖRSES.

TEXT & FOTO: NIKLAS KÄMPARGÅRD

Det är ingen tvekan om vad Bruse och Christian kan.

Christian och Bruse i fören på Rescue Hans Carlsson i Västerås.

Bruse gillar att gosa med nyfikna människor som tittar på när han övar.

FAKTA

Sjöräddningshundar förstärker den ordinarie besättningens möjligheter att hitta nödställda människor snabbt. Det huvudsakliga uppdraget är att söka efter levande människor och i andra hand avlidna personer som drunknat eller försvunnit av andra orsaker. Utbildningen är 18 månader lång och följer en särskild utbildningstrappa där kurserna ges i Brukshundsclubbens regi. Hunden och hundföraren måste vara stabila och älska att träna och söka i utmanande miljöer. En sjöräddningshund kan söka efter mänsklig vittring ända ner till 25–30 meter under ytan.

Vill du utbilda din hund till sjöräddningshund? Kontakta i så fall Svenska Brukshundsclubben så får du kontakt med någon av de instruktörer som utbildar sjöräddningshundar i Sverige, exempelvis Christian Björse.

TRÄNA HUNDEN PÅ EGEN HAND

– Mitt bästa tips för att få hunden att börja söka efter sådant som du vill att den ska söka efter är att be en familjemedlem att gömma sig i skogen när du och hunden tar er promenad. Då kommer hunden att nosa runt som vanligt och så plötsligt hittar den favoritpersonen gömd i diket bredvid. Med rätt uppmärksamhet och glada tillrop kan det räcka för att hunden ska förstå att den kan använda näsan till att leta efter personer som den gillar, tipsar Christian.

Tio år gammal är goldenhannen Bruse i toppform. En charmig hund som älskar att träna och jobba med nosen oavbrutet tills han hittar det han söker:

mänsklig doft oavsett om den kommer från sjöbotten eller från en ö där en skeppsbruten person söker skydd från vinden.

– Vi jobbar mycket med vinden och lägger oss på läsidan av en ö med vinden rakt emot oss. På så sätt kan hunden snabbt plocka upp mänsklig vittring och markera var det troligtvis finns en människa, berättar Christian Björse, sjöräddare i Västerås som till vardags är larm- och säkerhetsinstallatör på ett larmbolag och ideell sjöräddare sedan drygt fem år tillbaka. Dessutom är Christian hundinstruktör inom Brukshundsclubben med lång erfarenhet av att utbilda hundar och hundförare för sök- och räddningsarbete inom såväl sjöräddningssällskapet som MSB, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap.

– Jag och Bruse var tidigare ett av flera hundekipage som stod i beredskap för att kunna skickas ut och leta människor i rasmassor efter jordbävningar och naturkatastrofer över hela världen. För fem år sedan beslutade MSB att lägga ner den internationella SAR-enheten (Search And Rescue) och i stället fokusera på svenska sökinsatser på hemmaplan. Det var också då som Christian Björse bestämde sig för att engagera sig i Sjöräddningssällskapet och snabbtutbilda Bruse till en sjöräddningshund.

– Det går fort att ställa om en räddningshund till en framgångsrik sjöräddningshund så länge hunden och hundföraren är bekväma med att arbeta från en gungande

båt. Medan räddningshundar måste kunna arbeta i instabila miljöer, i rasmassor och bråte måste en sjöräddningshund kunna fokusera och söka också när förutsättningarna är som sämst.

Det är nämligen sällan vindstilla och soligt när sjöräddningssällskapet söker skarpt.

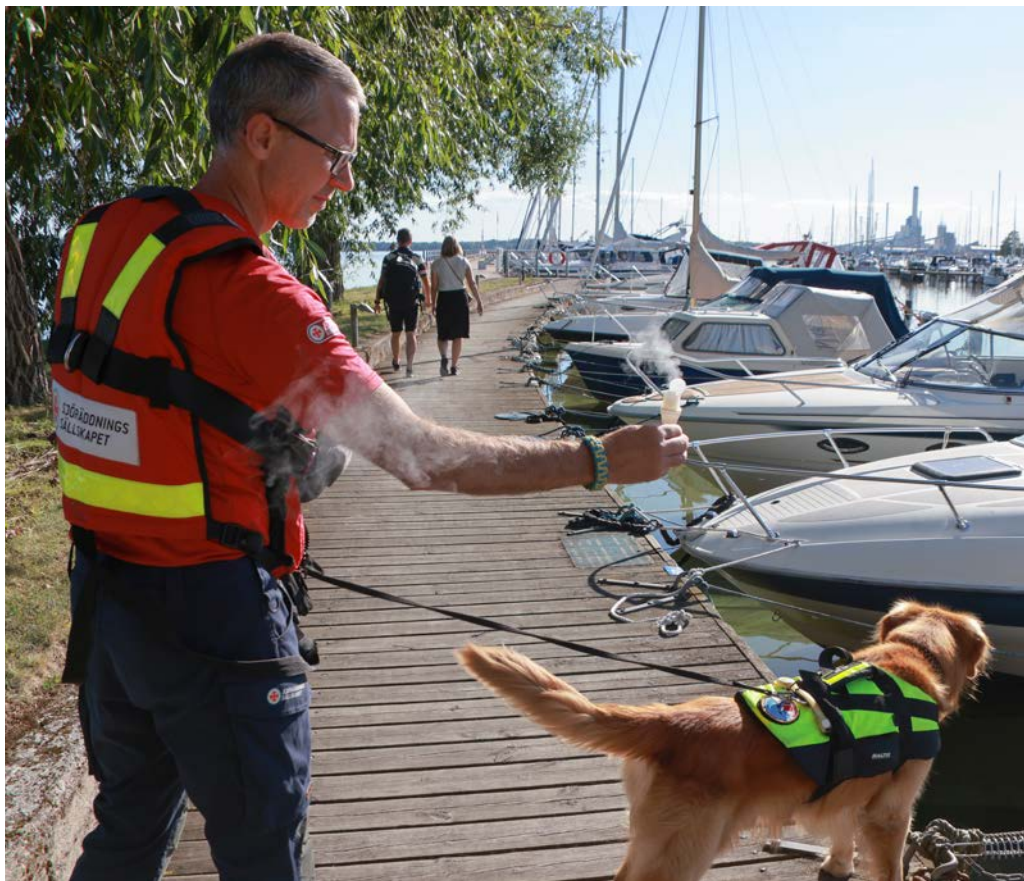
I stället kan det blåsa hårt med höga vågor och dålig sikt. Och regna eller hagla obarmhärtigt.

– För ett tag sedan fick vi larm om två SUP-paddlare som överraskades av meterhöga vågor när ett oväder drog in

västerifrån. Förutsättningarna förändrades från kav sjö till meterhöga vågor på bara några minuter och då är det inte så kul att vara ute på en SUP, berättar skepparen Per Erik Eriksson vars besättning snabbt kom till undsättning.

Makalös nos

Att Bruse och Christian är två populära besättningsmedlemmar hos sjöräddningen i Västerås råder det inga tvivel om. Bruse är ensam sjöräddningshund i Västerås där tre olika besättningar turas om att jourbemanna

Christian och Bruse övar bryggsök i centrala Västerås. Bryggsök är ett klassiskt sätt att leta efter försvunna människor från land. Här använder Christian rök för att bedöma vindriktningen.

räddningsbåtarna var tredje vecka. Det innebär att det bara finns en sjöräddningshund i beredskap var tredje vecka, även om det händer att Christian ställer upp och hoppar in tillfället också utanför ordinarie jourtjänstgöring.

– Många tycker att det är kul att det finns en hund ombord och alla är väl medvetna om Bruses fantastiska nos. Alla sökinsatser genomförs i team där varje besättningsmedlem har en viktig funktion att fylla, men Bruse kan lukta sig till vittring som vi människor inte kan se, säger Christian och betonar det naturliga i att en nödställd person söker skydd och därmed är omöjlig att se från vattnet. Dessutom hjälper det sällan att båten signalerar eller att sjöräddarna ropar efter den nödställda. Vinden gör det helt enkelt svårt att kommunicera.

Nackdelen med att söka brett efter mänsklig vittring är att hunden inte kan göra skillnad på människa och människa, vilket stället större krav på sökingsinsatsen.

– Det är helt riktigt. Hunden kan inte avgöra om doften kommer från en nödställd person eller från en annan sjöräddare, vilket innebär att vi måste ha klart för oss vad som finns på andra sidan av en ö eller en ögrupp.

LADDA DIN ELBIL MED RÄTT FÖRSÄKRING

FUNDERAR DU OCKSÅ PÅ ATT GÅ ÖVER TILL ELBIL? DÅ ÄR DU INTE ENSAM. VAR FEMTE NY BIL SOM SÅLDES I SVERIGE FÖRRA ÅRET VAR EN ELBIL, ENLIGT BRANSCHORGANISATIONEN MOBILITY SWEDEN. MEN HUR ÄR DET EGENTLIGEN MED FÖRSÄKRINGEN? BEHÖVS DET EN SPECIELL ELBILSFÖRSÄKRING? DAN BJÖRK ÄR MASKINSKADEEXPERT PÅ IF SOM STÅR BAKOM SUBARU FÖRSÄKRING. HÄR DELAR HAN MED SIG AV TIPS OCH RÅD TILL DIG SOM GÅR I ELBILSTANKAR.

Antalet elbilar blir bara fler och fler, både i bilhallarna och ute på vägarna. När Subarus nya modell Solterra snart rullar ut på marknaden kan även du som föredrar Subaru köra eldrivet. Självklart har den allt du förväntar dig av en Subaru – fyrhjulsdrift, högsta säkerhet och generösa utrymmen. Enda skillnaden är att den drivs av el. Dan Björk säger att det varken är särskilt krångligt eller svårt att ha elbil, bara annorlunda.

– En elbil innehåller batteri och teknik som skiljer den från en traditionell bränslebil. Därför är det viktigt att du har en försäkring som täcker just de delarna.

Till nya elbilsägare tipsar han:

– Läs på om hur Subaru rekommenderar att du hanterar den dagliga rutinen för din elbil och installera en laddbox hemma. På så sätt kan du ladda över natten när elen är billigare, och alltid ha full tank.

Hitta rätt laddbox

En laddbox kan beskrivas som ett smartare eluttag som tål högre strömstyrka under längre tid. Dan Björk påpekar att man verkligen ska ha respekt för starkströmmen och låta en fackman sköta installationen.

– Titta in på Elsäkerhetsverkets hemsida, där hittar du bra information om laddbara bilar och säkerhet.

Det finns många laddboxar på marknaden, med olika finesser och funktioner. Be din bilhandlare om hjälp

för att hitta rätt modell för dig och ditt hem. En laddbox kostar från 8 000 kronor och uppåt. Men köper du både laddbox och installation från samma företag kan du få skatte-reduktion för grön teknik – ett bidrag på 50 procent av kostnaden. Allt det här läser du mer om på Skatteverkets hemsida.

Ladda medan du handlar

För dig som inte har möjlighet att ladda hemma finns det idag över 10 000 publika laddstationer runt om i landet. Om du kör tre mil per dag räcker det att du laddar en gång i veckan eller varannan vecka. Då kan du till exempel passa på att ladda vid ett köpcentrum eller ett varuhus medan du gör dina ärenden. På [chargefinder.com](https://www.chargefinder.com) och liknande sidor kan du enkelt leta upp närmaste laddstation och planera för längre resor.

Rätt verkstad för din elbil

– En elbil repareras enligt särskilda säkerhetsregler för bilar med starkström. Därför är det a och o att den verkstad du uppsöker har rätt kompetens, säger Dan Björk.

Med Subaru Försäkring hänvisas du alltid till Subarus egna verkstäder där teknikerna kan varje Subaru-modell in i minsta detalj. De använder bara originaldelar och reparerar din bil med varsam hand och expertis. Allt för att behålla kvaliteten, säkerheten och andrahandsvärdet hos din Subaru.

3 KORTA OM LADDNING

VAR LIGGER NÄRMASTE LADDSTATION?

Det finns många sidor och appar som hjälper dig att hitta laddstationer längs vägen.

Här är några:

- [chargefinder.com](https://www.chargefinder.com)
- [laddinfra.se](https://www.laddinfra.se)
- [uppladdning.nu](https://www.uppladdning.nu)

VAD KOSTAR DET ATT LADDA BILEN HEMMA?

Att ladda upp ett tomt batteri till ett fulladdat kostar ca 90–200 kronor. Kostnaden är baserad på en batterikapacitet på ca 50–100 kWh och ett elpris på 2 kronor kWh.

FÅ 50 % PÅ LADDBOX OCH INSTALLATION

Du vet väl att du kan få skatte-reduktion för grön teknik? Om du köper laddbox och installation från ett och samma företag kan du få bidrag på 50 procent av kostnaden. Läs mer på [skatteverket.se](https://www.skatteverket.se)

Dan Björk,
maskinskaadeexpert på If

Sällsynt med batteriskador

De flesta frågor Dan Björk får från kunder handlar om batteriet, bland annat om högvoltsbatteriet täcks av försäkringen.

– Självklart har batterierna samma försäkringsskydd som alla andra delar av bilen. I Subaru Försäkring ingår vår maskinskadeförsäkring som gäller i 8 år eller upp till 15 000 mil.

Dan Björk tillägger att skador på batteriet är sällsynta. Hans erfarenhet är att högvoltsbatterierna har väldigt hög kvalitet och lång livslängd.

Några batteristöder har han inte heller hört talas om.

– Den siffran är sannolikt noll eftersom batterier är svåra att demontera. Men skulle du bli av med en laddstolpe utanför ditt hus så går det på hemförsäkringen.

Behövs en särskild försäkring?

Enligt Dan Björk finns det inte någon särskild elbilspremie, utan det som kan påverka är inköpskostnaden, alltså värdet på bilen.

– Vi sätter försäkringspremien för Subaru Försäkring precis som vanligt, vi beräknar risken utifrån bland annat geografi och ålder. Här gäller det som kund att verkligen se till helheten. Oftast är ägandet av en hybrid eller elbil billigare totalt sett, jämfört med en traditionell bil. Milkostnaden är lägre och så länge man ser till att serva sin laddbara bil regelbundet så är det inte heller några problem med livslängden. ■

HÄRLIG KÄNSLA REDAN FRÅN START

Med en parkeringsvärmare från Eberspächer får du en förvärmd och säker bil med isfria rutor. Den drivs av bilens eget bränsle och fungerar utan tillgång till eluttag. Med kontrollenheten EasyStart Web, kan värmesystemet styras från vilket avstånd som helst via din smartphone, smartwatch, surfplatta eller dator.

[EBERSPAECHER.SE](https://eberspaecher.se)

Dygnet-runt-beredskap för din och min trygghet

UTÖVER ETT OMFATTANDE ARBETE MED ATT SPRIDA SJÖSÄKERHET OCH FÖRESLÅ FÖRBÄTTRINGSÅTGÄRDER INOM SJÖRÄDDNINGSSOMRÅDET BEMANNAR SJÖRÄDDNINGSSÄLLSKAPET 74 OLIKA RÄDDNINGSSATIONER RUNT OM SVERIGE MED BEREDSKAP FÖR ATT INLEDA EN SKARP RÄDDNINGSSINSATS SÅ FORT NÅGON HAMNAR I SJÖNÖD.

TEXT & FOTO: NIKLAS KÄMPARGÅRD

Ända sedan starten 1907 har Sjöräddningssällskapet (SSRS) haft en viktig roll för att skapa trygghet för den som arbetar eller spenderar sin fritid på vatten. Dygnet runt, året runt står frivilliga sjöräddare: elektriker, kockar, snickare och banktjänstemän (du har säkert sett annonserna där Sjöräddningssällskapet presenterar sina medarbetare i olika dagstidningar) i ständig beredskap för att komma dig eller mig till undsättning. Utöver 1 400 skarpa larm om året (2021) assisterar också SSRS regioner och kommunala räddningstjänster med sjuktransporter. Dessutom undsätter Sjöräddningssällskapet flera tusen medlemmar (4 702 medlemsärenden under 2021) då dessa erbjuds kostnadsfri assistans vid oförutsedda händelser som

exempelvis bränslestopp, grundstötning eller ett motor- eller propellerhaveri.

– Vi är måna om att snabbt komma våra medlemmar till undsättning även i situatio-

ner som initialt inte uppfattas som allvarliga, men som lätt kan utvecklas till en sådan om besättningen inte får hjälp i tid, säger Emma Valham på Sjöräddningssällskapet. Exempelvis kan en drivande båt utan fungerade motor driva in i en vältrafikerad farled eller kastas upp på land.

Precis som Fjällräddningen samverkar Sjöräddningssällskapet med en rad olika myndigheter och organisationer med syfte att förbättra sjösäkerheten (Fjällräddningen har samma uppdrag i fjällvärlden) och jobbar både preventivt och med skarpa livräddande insatser. Av samtliga sjöräddningsuppdrag som utförs på svenska farvatten är Sjöräddningssällskapet behjälpliga på omkring 90 procent. Resterande 10 procent ligger antingen så långt ut till havs att det är opraktiskt att nå dit med en räddningsbåt eller så bedrivs insatsen helt och

Välkommen ombord. Ditt medlemskap i Sjöreddningssällskapet är viktigt. Det befäster våra möjligheter för livräddande insatser.

hålllet helikopterbaserat. Ända sedan starten har Sjöreddningssällskapet haft en viktig roll i olika sjösäkerhetsfrågor och numera finns ett omfattande samarbete mellan Sverige, Danmark, Norge, Finland, Åland och Estland, vilket innebär att alla medlemmar har samma möjlighet till undsättning oavsett om man seglar på svenska, norska, danska, finska eller estniska vatten. Sjöreddningssällskapet bedriver ett intensivt informationsarbete i skolan där lågstadielärare (F-3) uppmuntras att initiera livsviktiga lektioner i bad- och isvett för att ge barnen en naturlig relation till vatten och skapa trygghet i olika bad- och vattensituationer. Dessutom besöker aktiva sjöräddare olika skolor för att berätta om Sjöreddningssällskapets arbete och hur man kan tänka för att minimera riskerna i olika vattenmiljöer.

Oavsett om du är båtmänniska eller inte så är ett medlemskap i Sjöreddningssällskapet viktigt för att befästa organisationens möjligheter att verka för en säkrare vattenmiljö och livräddande insatser. Sjöreddningssällskapet är rakt igenom en ideell förening med en liten administration som gemensamt bemannar 74 räddningsstationer och 260 räddningsenheter. Besättningen består av 2 400 frivilliga sjöräddare som alla, på sin fritid, hjälper till att behålla Sveriges havs- och sjöberedskap helt utan bidrag från staten. Istället finansieras verksamheten med hjälp av donationer och medlemsavgifter från drygt 143 000 medlemmar. ■

SJÖRÄDDNINGSSÄLLSKAPET (SSRS)

Utöver ett stödande medlemskap, du behöver alltså inte ens ha en egen båt, kan du välja att bli en aktiv sjöräddare och engagera dig ideellt. Bästa tipset är att kontakta din närmaste räddningsstation eller söka kontakt med SSRS via hemsidan. Efter att ha genomgått en inledande intervju, om allt fortfarande känns bra, erbjuds du en extra resursplats på stationen och kan beroende av tid och engagemang utvecklas till en aktiv sjöräddare, med fantastiska utbildningsmöjligheter. Exempelvis kan du utbilda dig inom sjukvård, navigation, kommunikation och en lång rad olika befattningar.

Sjöreddningssällskapet är verksamma längs hela den svenska kusten och i sjöarna Vänern, Vättern, Hjälmaren, Mälaren, Helgasjön, Bolmen, Storsjön, Siljan, Runn och Barken. Vid en skarp sjöräddningsinsats samarbetar Sjöreddningssällskapet bland annat med Sjöfartsverket som har det juridiska ansvaret för det svenska sjö- och sjöräddningsområdet, SOS Alarm, Kustbevakningen, Sjöpolisen och den kommunala räddningstjänsten.

Vill du veta mer om Sjöreddningssällskapet kan du hitta all information du behöver på www.sjoraddning.se

STORT TACK FÖR EN LYCKAD INSAMLING

86.319 KRONOR TILL SJÖRÄDDNINGSSÄLLSKAPET. RÄDDA EN BADANKA UR PLURRET OCH STÖD SVENSKA SJÖRÄDDNINGSSÄLLSKAPET. DET ÄR SUBARU BUDSKAP TILL BESÖKARE PÅ MARSTRAND MOTORBOAT SHOW SAMT ALLT PÅ SJÖN I GUSTAVSBERG.

Ett budskap som för 3:e gången gick hem så pass att Subaru kunde överrätta ett bidrag på inte mindre än 86.319 kronor! Varenda krona insamlad genom Subarus ankfiske på Sweboats båda båtmässor i somras.

– Vi är mycket tacksamma, sa en glad och rörd Jan Kulle, frivillig besättningsman som representerade Sjöreddningssällskapet när checken presenterades.

– Som ideell förening bygger hela vår verksamhet på frivilliga insatser, medlemsavgifter och donationer. Varenda krona gör direkt nytta för vårt uppdrag, att göra sjön säkrare för alla som befinner sig på den.

GEMENSAMMA NÄMNARE ÄR SÄKERHET OCH ATT RÄDDA LIV

Säkerhet är ett centralt begrepp både för Subaru och Sjöreddningssällskapet.

Våra bilägare ska vara lika säkra i och kring vatten som de är i sina bilar. Ingen ska dödas eller skadas allvarligt i eller av en Subaru. Vår vision gäller alltså inte bara de som sitter i bilen, utan även oskyddade trafikanter som cyklister och fotgängare.

Att vi kommit en bra bit på vägen bevisas av att de tre senaste modellerna som har testats fick de högsta säkerhetspoäng som någonsin utdelats och har betygats av flera testinstitut som bäst i sina respektive klasser.

Nyckeln till detta är våra avancerade förarsassistentssystem. De utgör summan av all forskning och allt kunskande om trafiksäkerhet vi har samlat på oss under mer än ett kvarts sekel.

HUNDSÄKERHET I BILEN

En trygg hund är en glad hund. Det gäller i högsta grad även i bilen, på väg till det roliga!

åtminstone ett lastgaller monterat mellan bagagerummet och kupén. Men absolut bäst är en hundbur, och då en som är fast monterad i bilen.

Fördelen med en bur, oavsett typ, är att hunden sitter avskilt samtidigt som den inte riskerar att träffas av bagage eller något annat som kan slungas runt om olyckan är framme.

Storleken är viktig

Det finns en mängd olika storlekar på burar. Vilken man ska välja styrs såklart av hur stor bur som får plats i bilen, men också av hur stor hunden är.

– Grundregeln är att burens storlek ska vara 1,1 gånger hundens höjd och 2,5 gånger hundens bröstbredd, säger Mariah. Det är viktigt att hunden kan stå och ligga ner bekvämt. I en bur som är avsevärt mycket större än hunden ökar risken att den skadar sig i en krock eller häftig inbromsning.

Hundens välbefinnande handlar även om säkerhet i samband med parkering. Då kanske främst faran om det blir för varmt i bilen. Enligt Jordbruksverket ska man inte lämna en hund i bilen om temperaturen riskerar att bli högre än 25 grader. Lika viktigt att tänka på under årets kallare månader är att kupén inte heller får bli kallare än minus fem!

– Det här är mer generellt och varierar mer beroende på vilken hund man har. Små hundar med lite päls är känsligare för kyla än stora hundar med mycket päls.

Mariah föreslår att man gör det bekvämt för hunden med ett värmande underlag, exempelvis ett liggunderlag eller någon form av värmefilt.

Under den mörka årstiden är det också ännu viktigare att ha med reflexväst även till hunden, om man behöver rasta där det finns annan trafik. Oavsett årstid är det viktigt att tänka på att ha friskt vatten med sig att ge hunden. Särskilt när man är på väg hem igen, efter promenaden eller träningen.

Sunt förnuft belönar sig

En hund som åker tryggt och bekvämt i bilen blir en gladare och mer aktiv hund.

– Man bör låta hunden värma upp lite när man har kommit fram. Särskilt efter en lite längre resa, tillägger Mariah.

Även om hunden gärna vill springa av sig direkt efter en tur i bilen är det alltid bra att börja med en lugnare promenad, så den får en chans att mjuka upp kroppen lite och minska risken för muskelsträckningar och annat. ■

NÄR NATUREN SKIFTAR DRÄKT GER DET EXTRA ENERGI. ÅTERIGEN LOCKAR RESAN TILL NYA PLATSER ELLER GAMLA FAVORITOMRÅDEN FÖR ATT NJUTA FRILUFTSLIVET. HÄR GER FÖRSÄKRINGSBOLAGET IF RÅD OM HUNDSÄKERHET I BIL.

TEXT: JOHAN RINGSHAGEN

Höst, vinter, vår eller sommar. Människans bästa vän är förmodligen inte det minsta brydd över vilken årstid det råkar vara för stunden. Tvärtom. Alla erbjuder de något unikt för att hundlivet ska vara det bästa man kan leva. Ändå är det något extra spännande med just övergången till en ny årstid. Nya dofter, nya ljud och nya ljusförhållanden.

Olika som de är har årstiderna dock något gemensamt. För att njuta fullt ut är färden dit och hem en lika viktig del av upplevelsen som destinationen och målet för resan.

I nästan 20 år har Mariah Hohentahl haft djurs välmående och hälsa som yrke. Först på djursjukhus och sedan elva år tillbaka på försäkringsbolaget If, där hon är skadestyr för djurskador.

– Vi människor vill sitta rymligt och bra för att komma fram pigga, och det är ingen skillnad för hundar, säger hon. De behöver tillräckligt med utrymme för att sitta upp och lägga sig ner. Många hundar vill gärna kunna se ut när de åker bil. Därför är det lika viktigt att försöka välja en bil som hunden trivs och är säker i, som det är att välja bil efter människorna i familjen.

Säkerheten främst

Det första och viktigaste att tänka på är förstås säkerheten. För människor finns tydliga regler som talar om var någonstans i en bil de färdande får sitta, och även hur de ska göra det.

– Det finns regler för transport av djur också, men de är inte lika utvecklade i detalj, förklarar Mariah.

” Hundens humör påverkas av bilresan, precis som vi människor. Känner vi oss trygga, friska och utvilade när vi kommer fram blir upplevelsen så mycket starkare och positivt laddad.

Hund-puss på det! Madicken visar IF:s djurexpert Mariah Hohental sin uppskattning.

Den förutsättning som gäller är att en hund inte ska ta skada eller lida i samband med transport. Även om en sådan formulering är vidöppen för tolkning finns väldigt klara och tydliga rekommendationer från Jordbruksverket.

– Det hela är väldigt logiskt egentligen. En hund ska inte vara lös i kupén!

Mariah förklarar att vid en krock kan även den minsta och lättaste av hundar kastas med sådan kraft att den utgör en fara för alla i bilen. Ju större och tyngre hund desto större blir skaderisken.

– Det kan räcka med en häftig inbroms-

ning eller undanmanöver för att hunden ska skada sig själv eller någon annan, säger hon. Ska hunden sitta i kupén måste den sitta fastspänd på en sittplats med ett säkerhetsbälte som är avsett för hundar och anpassat för hundens storlek.

Alltid bäst med bur

Om bilen har en kaross av kombi- eller halvkombityp, och föraren kan ha uppsikt över hunden hela färden kan hunden färdas i bagageutrymmet.

– Det anser vi är den bästa platsen för allas säkerhet, förklarar Mariah. Då ska det finnas

SKILLNADEN MELLAN DRÖM OCH VERKLIGHET ÄR EN BRA FINANSIERINGSLÖSNING!

Ett kort för alla dina köp. Ansök om Subarukortet hos din Subaruverkstad eller på subarukortet.se:

- 4 månader räntefritt
- Ingen årsavgift
- Tanka med rabatt
- Bra erbjudanden

Det finns många anledningar till varför det är mer fördelaktigt med en bilfinansiering via ett finansbolag jämfört med att till exempel ta ett vanligt banklån eller använda sparade pengar.

Genom oss kan du välja olika typer av finansiering beroende på om du skall köpa eller hyra din Subaru. Dessutom ser vi till att finansieringen anpassas efter dina förutsättningar och till en månadskostnad du klarar. Du betalar av per månad och har möjlighet att komplettera med ett flertal tilläggstjänster som till exempel 3 månaders fritt låneskydd. Allt samlat på en månadsfaktura där du får en tydlig överblick.

Kontakta din Subaruåterförsäljare för mer information.

 SUBARU FINANS
– i samarbete med DNB

RESEREPORTAGE | SMÖGEN

Vinterpaddling i sommarparadiset

SMÖGEN ÄR HÖGSOMMAR, SEGLINGSSEMESTER OCH RÄKFROSSA. MEN INTE I JANUARI. VI ÅKTE DIT UNDER LÅGSÄSONG OCH UTFORSKADE EN TOM OCH VINTRIG SKÄRGÅRD MED KAJAKPADDELN I HAND.

TEXT: EMIL SERGEL FOTO: ROGER BORGELID

Termometern visar minus 19 grader. På västkusten. Det måste vara något form av köldrekord. Oron sprider sig vid frukostbordet, är det för kallt för att paddla?

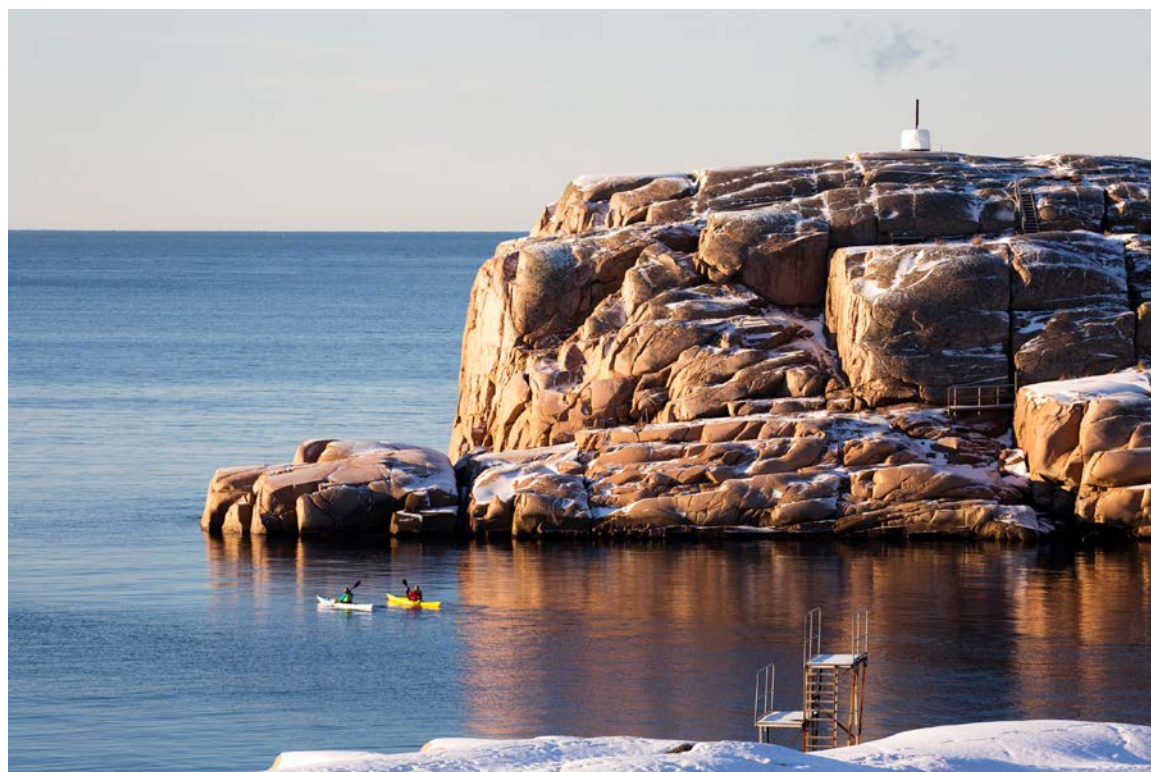
Jag och fotografen bor på Villa Bro som ligger strax utanför Lysekil. Hotellet har ny regi och har bestämt sig för att bli en äventyrshub för paddlare, klättrar och cyklister.

Bosse Säll som är involverad i satsningen har även paddlat kajak de senaste 35 åren och tillsammans med honom så gör vi ordning

en massa varm dryck i termosar, slänger upp kajakerna på taket och skrapar rutorna för att ta oss en knapp halvtimme med bil till sommarparadiset Smögen där vi ska möta upp Torbjörn Söderholm och Kathrine Olufsen som driver Nautopp i Lysekil och är en av få arrangörer som satsat på vinterpaddling. Att paddla på vintern kräver lite mer erfarenhet och lite mer utrustning än på sommarhalvåret men Torbjörn föredrar faktiskt vinterpaddlingen.

– Det stillsamma rosa ljuset ger ett magiskt skimmer över skärgården på vintern. Är det dessutom snö på klipporna så

är kontrasten ännu tydligare. Sälar och fåglar vågar komma närmare i tystnaden, säger Torbjörn.

Grundregeln är att man kan aldrig har för mycket kläder på underkroppen. Den sitter ju nära det iskalla vattnet och rör dessutom inte på sig. Överkroppen är en annan sak, men vi kommer till det. Jag tar på mig dubbla strumpor och dubbla underställ för att sedan kropa in i en vattentät torrdräkt. Utanpå den boots som ska värma ytterligare.

– När jag ska klä mig så är det alltid relaterat till hur kallt det är i vattnet. Om jag skulle gå i vattnet så kommer jag först börja frysa om händerna vilket kan göra en kamratreddning svår. Så jag ser alltid till att vara väldigt varm om händerna när jag paddlar, säger Torbjörn.

På överkroppen blir det svårare eftersom jag kommer röra den hela tiden. Jag bestämmer mig för underställ och fleece, goretex-handskar och en varm mössa. Och även om inte solen står högt så behövs solglasögon. Med stort fokus tar jag mig i kajaken, jag är

”
Bubbel-
drickande
semester-
firare på
högljudda
motor-
båtar har
aldrig
känts
längre
bort.

verkligen inte sugen på att gå runt. Det känns klumpigare än på sommaren men när jag väl är i kajaken så lyfter jag blicken och tänker inte mer på varken kläder eller risker resten av dagen.

– Vi tar sikte på Hållön, det är fyren du ser där borta, säger Torbjörn och pekar med hela handen samtidigt som vi spanar på sjökortet.

Vi kollar av hur vinden ligger på och försöker paddla så mycket i lä som möjligt. Vi tar sikte på Långö och tänker att vi ska paddla öster om öarna för att undvika den västliga vinden. Men ganska snart inser jag den tydligaste skillnaden mellan vinterpaddling och sommarpaddling. När vi ska ta oss igenom nästa sund så ligger ett tunt islager ivägen. Fotografen Roger som paddlar en dubbelkajak tillsammans med Bosse omvandlas snabbt till en isbrytare och med infernalisk energi vevar de paddlarna genom isen. Till en början glider kajaken lätt genom isen men ju längre in i sundet de kommer desto tjockare

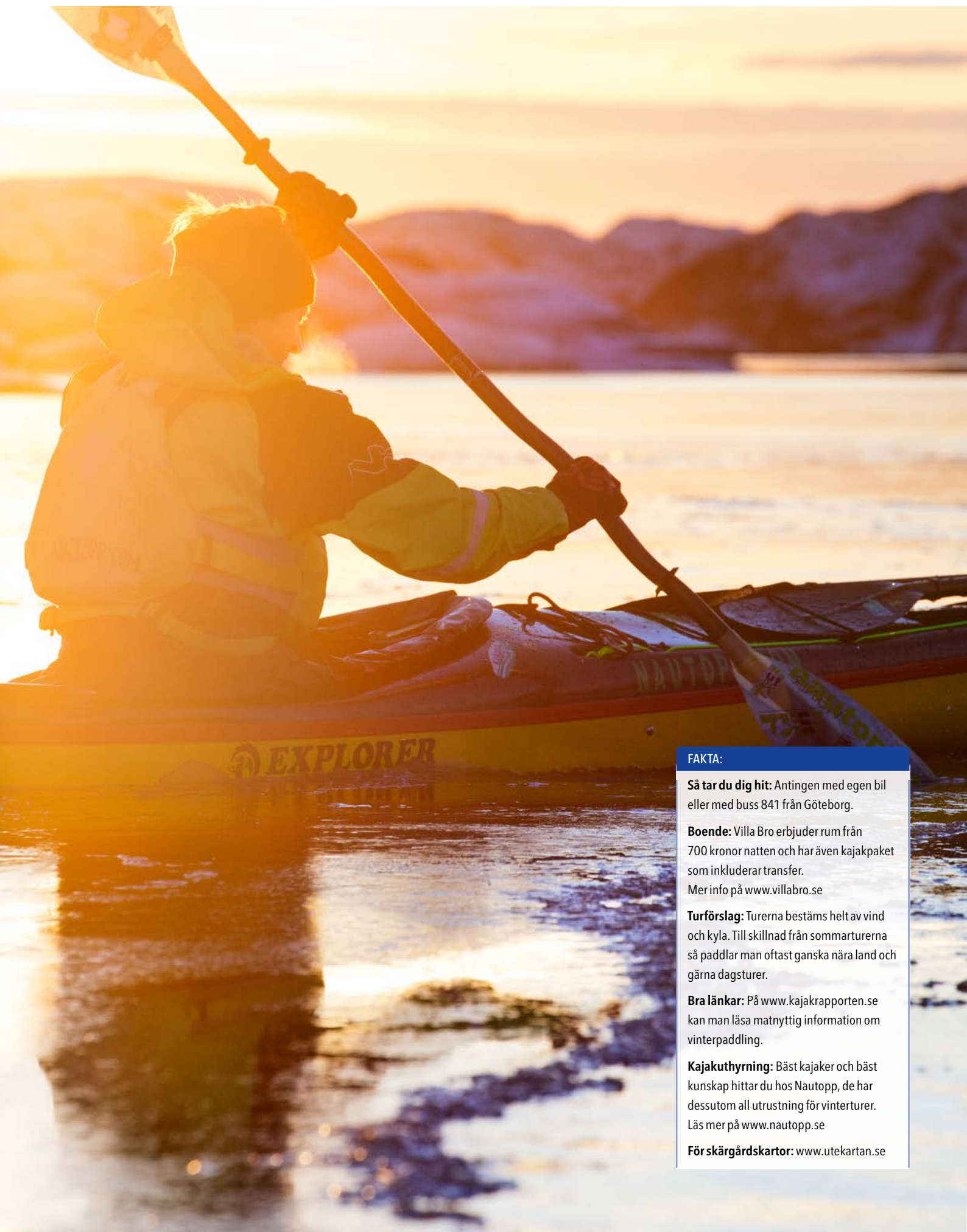
är isen. Frekvensen går ner och till slut står de helt stilla. De pustar lite och tar omtag och lyckas få kajaken i rörelse igen och tar sig den sista biten ut till öppet vatten igen. Men is ska inte underskattas och går man runt i det så kan man få väldiga problem. Dessutom omformar den sig hela tiden, det kan ligga is i sund som tidigare under dagen var isfria.

Att vinterpaddla handlar ganska mycket om att paddla säkert. Att ha med sig för mycket fika, för mycket varm dryck och för mycket kläder. Om man aldrig paddlat på vintern förut är det en bra idé att ha med en guide. En dubbelkajak är ett bra alternativ då den är mycket stabilare.

Ibland kan det vara ganska kallt och bökigt att gå iland. Ett bra tips är att lägga termosen i sittbrunnen och helt enkelt sitta kvar i kajaken och fika. En del kajaker har så kallade fikaluckor framför sittbrunnen och dessa ska du såklart fylla med snacks, choklad och nötter. Många som vinterpaddlar har en lite lägre paddlingsteknik än på sommaren för att slippa få vatten över sig. Att ha med sig dubbla handskar och en handduk är dessutom en bra idé. Man kan även tänka att man ska ha med sig ungefär samma sak som på fjället. Vindsäck, första hjälpen och förstärkningsplagg.

Torrdräkten är ju vattentät och absolut

FAKTA:

Så tar du dig hit: Antingen med egen bil eller med buss 841 från Göteborg.

Boende: Villa Bro erbjuder rum från 700 kronor natten och har även kajakpaket som inkluderar transfer. Mer info på www.villabro.se

Turförslag: Turerna bestäms helt av vind och kyla. Till skillnad från sommarturerna så paddlar man oftast ganska nära land och gärna dagsturer.

Bra länkar: På www.kajakrapporten.se kan man läsa matnyttig information om vinterpaddling.

Kajakuthyrning: Bäst kajaker och bäst kunskap hittar du hos Nautopp, de har dessutom all utrustning för vinterturer. Läs mer på www.nautopp.se

För skärgårdskartor: www.utekartan.se

nödvändig att ha på sig men den värmer ju inte så mycket så se till att klä dig varmt under den. En idé är också att pysa ut luften ur den. Om du skulle gå i vattnet så kan du annars ha lite svårt att simma med en massa luft i dräkten.

Men vinterpaddling handlar såklart inte bara om säkerhet. Det är ju också en häftig upplevelse. Kathrine som är med på turen tycker att det ger samma känsla som ett öde kalfjäll. För öde är det verkligen. Inga andra båtar syns till och vi har endast sällskap av nyfikna sälar och fåglar. Fågellivet är också lite annorlunda mot sommaren som till exempel den övervintrande sillgrisslan. Fågellivet är också mycket mer aktivt eftersom det knappt existerar någon båttrafik i skärgården. Bubbeldrickande semesterfirare på högljudda motorbåtar har aldrig känts längre bort.

Vi bestämmer oss för att gå iland på Buröarna för att äta dagens lunch. Det är bara ett litet problem. Öarna är omgärdade av is som verkar vara för tjock för att paddla sig igenom men för tunn för att gå på. Lösningen är enkel – vi skickar in torpeden Torbjörn som får paddla med full fart in i isen och glida upp på den likt en säl. När han sedan kliver ur kajaken och går ut på isen så spricker den och bland dessa isflak kan jag sedan paddla in och bli uppdragen av Torbjörn. Öarna är öde och vackra i sin vinterskrud. Kontrasterna mot sommarens klippor är slående. De rosa och varma klipporna är nu täckta av snö och is och jag tassar försiktigt fram för att inte halka.

Jag ska erkänna. Jag har för lite kläder. Fötterna domnar bort när jag vandrar över

ön på jakt efter sol och lä. Vi hittar en sänka och äter glupskt. Det är extra viktigt att äta mycket på vintern eftersom man fryser mer om man har lite energi.

Ljuset börjar bli magiskt. Solen letar sig allt lägre på himlen och vattnet är alldeles spegelblankt. Vi tar oss öster om ön Rammen och gör en loop tillbaka till hamnen där bilarna väntar. Allt fler sälar sticker nyfiket upp huvudet och bara paddeltagen bryter tystnaden. Min kajak är istäckt och likaså paddeln. Temperaturen sjunker tillsammans med solen och det är god tid att lämna havet bakom oss.

Fingrarna domnar bort när jag lastar den kalla kajaken på biltaket och jag är oerhört glad över att jag slipper sova i tält inatt. Vi beger oss till Villa Bro och en inbjudande varm dusch. Vi avnjuter en blåmusselsoppa till förrätt och en gryta gjord på rotfrukter och högre till varmrätt och två glas vin senare så babblar jag så mycket så att

Det är extra viktigt att äta mycket på vintern eftersom man fryser mer om man har lite energi.

Ibland kan det vara ganska kallt och bökigt att gå iland. Ett bra tips är att lägga termoserna i sittbrunnen och helt enkelt sitta kvar i kajaken och fika.

fotografen Roger Borgelid skäms. Temperaturen har återigen krupit under 15 grader när jag nöjt lägger mig för natten och ser fram emot morgondagens kalla men vackra dagstur. Då med ytterligare ett par strumpor på fötterna. ■

Sommarens starkaste Subaru-minnen

SOMMAREN 2022 HAR BJUDIT PÅ FANTASTISKT SEMESTERVÄDER OCH ÄNNU MER FANTASTISKA MINNEN. DET ÄR TYDLIGT AV DE BERÄTTELSE OCH VITNESMÅL SOM HAR STRÖMMAT IN PÅ SOCIALA MEDIER. HÄR ÄR FEM MINNEN FRÅN SOMMAREN 2022 SOM ALLA GJORTS STARKARE TACK VARE EN SUBARU.

VIDUNDERLIG ROADTRIP GENOM NORGE

Timme Nilsson fullbordade en rejäl roadtrip med sin Subaru XV. Genom hela Norge med makalösa vägar och vidunderlig natur. 500 mil på fyra veckor och många fantastiska mornar efter en natts vila i bilen.

– Målet var att uppleva lugnet i Nord-Norge, och mer utmanande underlag än bilen får till vardags, förklarar han. Men jag ville uppleva några turistspärlor i södra Norge innan dess. Det är en speciell känsla att vakna i bilen och mötas av en panoramavy över norska fjäll och fjordar.

Det första stintet upp till Trondheim upplevdes Trollstigen, Atlanterhavsveien och fjordlandskapet i Geiranger. Därefter fick bilen fyra dagars vila på Hurtigruts-färjan till Kirkenes.

– Jag hade planerat att vara ett par veckor i Finnmark, men jag visste inte exakt var jag skulle vara från en dag till en annan. Jag körde dit jag fick för mig och stannade när jag kände att jag hittat en bra plats att sova.

MED HUSVAGN GENOM EUROPA

Markus Kihlgren kopplade husvagnen på sin Outback och gav sig av genom Europa. Över alperna till Italien och längs medelhavskusten tillbaka mot Monaco, Frankrike, Belgien Tyskland och hem till Sverige igen.

– Själva resan i sig var helt odramatisk, så

varenda minut kunde läggas på att bara ta in miljöerna och landskapen som passerades. 400 mil blev det, med nära två ton på kroken hela vägen. Skönt med en dragbil man kan lita på, och som är så skön att åka i.

KORE 111

WE CREATE, YOU RIDE.

THIS IS PURE, REFINED FREERIDE. THE ALL NEW KORE SKI BUILDS ON KORE'S LEGENDARY CUTTING-EDGE PERFORMANCE AND REFINES IT FURTHER. A NEW CARBON LAYER SAVES WEIGHT AND INCREASES PERFORMANCE IN MORE CONDITIONS, WHILE A TOUGH NEW TOPSHEET AND SPLIT COLOUR SIDEWALLS KEEP YOUR SKIS LOOKING GOOD FOR LONGER. ENJOY IT, TRUST IT AND TOTALLY FORGET ABOUT IT, IMMERSE YOURSELF IN THE RIDING.

HEAD
.COM

KUMHO TYRE

All-ways, Go With you

ice
WS31

ice
WS51

WinterCraft
(suv)

Interwheel
www.interwheel.se

SÄKRARE ÄN TÅGET

Anna-Carin Karlsson och dottern Alexandra hade planerat en intensiv konserthelg som sin stora sommarupplevelse. Två konserter på lika många dagar. Först Lady Gaga i Stockholm, därefter Iron Maiden i Göteborg. Att en Subaru Outback skulle komma som räddningen hade de aldrig kunnat föreställa sig.

– Morgonen efter Lady Gaga skulle vi skulle ta tåget hem för att gå på ”Maiden.” Men så ställdes vårt tåg in och vi var tvugna att hitta en lösning. Snabbt, minns Anna-Carin.

Den mest rationella och lösningen var att köpa bil. Kraven var enkla. Den ska hålla för enkel resa Stockholm–Göteborg!

– En billig, besiktigad och skattad bil och inte allt för sunkig, förklarar hon. Och den måste vara nära.

Högst upp på Sveriges mest kända onlinetjänst för begagnade bilar dök den upp: en 22 år gammal Subaru Outback med drygt 30.000 mil på mätaren.

Anna-Carin och Alexandra tvekade inte en sekund. Det måste ha varit en av de snabbaste bilaffärerna någonsin.

– Vi tog en Uber till Handen, där bilen stog, och klev ut med pengarna redo, i princip. Det var några nervösa timmar där vi inte visste om vi skulle hinna, men vi hade bestämt oss och allt löste sig. Bilen gick som en klocka och vi hann till ytterligare en fantastisk konsert.

Konsertkrisen som fick ett lyckligt slut blev ett sommarminne som kommer att återberättas i många år framöver. Allt tack vare ett inställt tåg och en bättre begagnad Subaru Outback. Men historien om bilen slutar inte där.

– Som bonus hade den dragkrok, som faktiskt använts för att dra hästen en gång efter att vi kom hem. Så den fortsätter att göra nytta, avslöjar Anna-Carin.

MED OUTBACK SOM TÄLT

Jenny Jonsson hittade ett småländskt smultronställe när hon hade kört de minsta små skogsvägar hon fann längs vägen, i hopp om att hitta nya ridvägar.

– Det var vid en liten sjö här i skogarna utanför Hult i Eksjö kommun, säger hon. Direkt när jag såg den kände jag att det var ett perfekt plats att sova på, en lugn oas som inte alla kan ta sig till så enkelt med bil. Men med Subarun gick det bra, säger hon.

– Den är alldeles lagom stor för oss när vi åker utan sambon och inte orkar ta med ett tält. Det var bara att bädda ner och stanna kvar till morgonen. Det blev en helt magisk natt. Tjejerna och hunden älskade vår lilla övernattningsplats, där mitt ute i skogen alldeles intill sjön.

OPTIMAL LÅNGFÄRD TILL DUBROVNIK

Felix Petricusic har bilat till Kroatien flera gånger än han kan minnas. Sommaren 2022 var inget undantag, så när som på att han gjorde resan som ägare av en Subaru Outback.

– Det här är min första Subaru. På många sätt är det en helt annan typ av bil än jag haft innan, men jag är redan förälskad säger han.

Han förklarar att han tidigare har ägt mest tyska och motorstarka modeller.

– Vi försöker komma ner så snabbt som möjligt, med bara en övernattningsplats, så jag har valt bilar jag tänkt är snabba, rymliga och bekväma. Subarun ville jag testa för att den är stor, säker och rymlig och är så välutrustad i förhållande till vad den kostar, men även komforten är i en klass för sig. Det är en bil som hjälper dig att komma fram och känns som att den tar hand om dig, säger han. Otroligt bekväm och trygg.

– Trots att vi höll samma tempo som vanligt var det första gången jag kände mig riktigt utvilad och fräsch när vi kom ner och när vi kom hem igen.

– Dessutom drog den bara 0,8 liter milen

i snitt, på 750 mil, med hela familjen och all packning vi någonsin hade behövt få med oss. Så det är bara att säga: Bra jobbat Subaru!

Få en varm och skön bil!

Hos Subaru tillkommer inget av ren slump, allt fyller en funktion

Samtidigt är det kanske inte så att varenda finess är helt självklar för alla ägare. Särskilt inte om bilen har köpts begagnad och instruktionsboken saknas. Därför planerar vi en sektion på

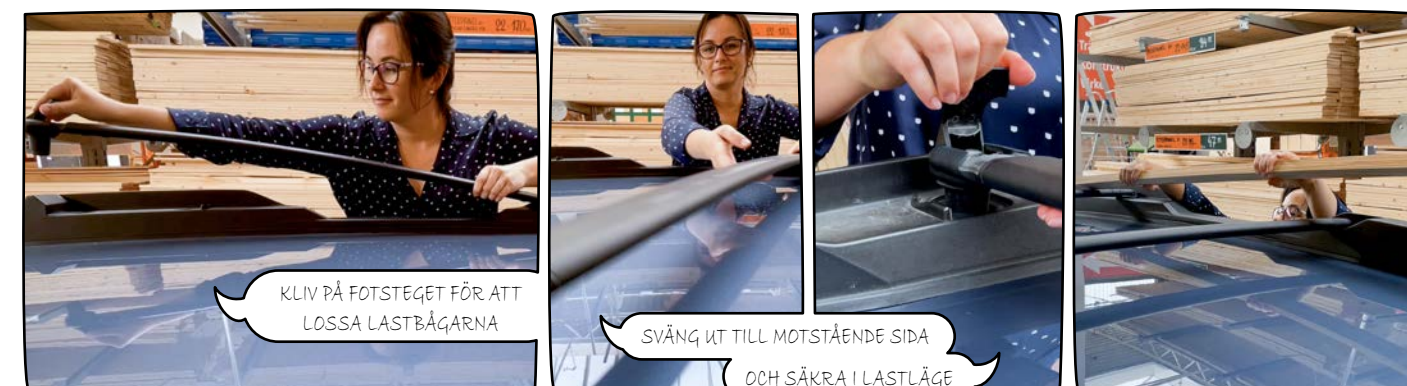
www.subaru.se där finesser och tips som gör vardagen enklare förklaras med korta videoklipp.

Har du sett en knapp med oklar funktion, en mystiskt placerad krok, en lampa med

oklart budskap, eller något annat du undrar över eller har klurat ut? Hör av dig till närmaste auktoriserade återförsäljare.

TAKRÄCKET ÄR ALLTID MED

Gäller utrustningsutförande Outback Adventure, Limited och Touring.

Du är på väg från jobbet. Ett plötsligt samtal: – Hej. Kan du svänga förbi bygghandeln och köpa tre längder virke?

Aldrig ett problem! Inte om du kör en Subaru Outback av årsmodell 2021* och nyare. För gör du det har du alltid ett smart takräcke med integrerade lastbågar med dig. Takräcket ingår i standardutrustningen*. När

det inte används ligger lastbågarna fixerade längs med taket för att inte orsaka onödigt vindbrus och påverka bränsleförbrukning. När de behöver användas lossas de från sitt viloläge med ett enkelt handgrepp. Därefter svängs de ut till motstående sida där de lika enkelt säkras i lastläge. Inte nog med det. Som övriga Subaru är tröskeln till baksätet

i Outback särskilt konstruerat för att utgöra ett bekvämt och stabilt fotsteg för att nå upp! Det enda extra du behöver är ett set bra bremmar att säkra lasten med, och en flagga att markera utstickande last med.

– Tre längder? Självklart!

*Gäller utrustningsutförande Outback Adventure, Limited och Touring. Max last 67,5 kilo (under körning).

NYKELLÖSA DÖRRLÅSET

Låter dig ha nyckeln i fickan hela tiden

Varför är det små slitsar på dörrhandtagen fram? De här slitsarna är en riktigt bekväm och praktisk funktion som ingår i standardutrustningen – det nyckellösa dörrlåset. De sitter lite olika placerade beroende på

modell, men om du vidrör slitsarna med ett finger låses bilens dörrar och bagagelucka. För att låsa upp igen greppar du bara något av de främre handtagen och öppnar dörren. Du behöver alltså inte leta fram nyckel-

dosan för att operera dörrlåsen. Från det att du plockar nyckeln från skålen eller kroken därhemma räcker det med att du har den i fickan och befinner dig inom armlängds avstånd utanför bilen.

Om du satsar på att det blir vinter även detta år så är det hög tid att förbereda bilen för en bättre start på dagen för dig, din bil och miljön!

Med Defa bilvärmesystem får du en varm kupé, isfria rutor och förvärmd motor.

- Varm bil och frostfria rutor varje morgon
- Upp till 24 % lägre bränsleförbrukning*
- Upp till 71 % lägre hälsoskadliga utsläpp*

*Enligt studie utförd av VTT. Läs mer på defa.com

Kontakta din närmaste Subaru-återförsäljare eller läs mer på defa.com

ETT EXTRA BAGAGEUTRYMME Life hack!

Subaru Outback har ett rejält stort och praktiskt bagagerum. Samtidigt är vi människor knepiga. Ju större bil vi har desto mer packning anser vi vara absolut nödvändig att ta med på färden. Men om du ska packa

extraskor, vandringskängor eller annat löst plock i ett bagage som redan är till bredden fyllt med väskor finns ett så kallat life hack att ta till. Utrymmet runt verktygssatsen under golvet är enormt! Lyft ut insatsen och

vips har du skapat plats för hela familjens gummistövlar, skidpjäxor eller annat som kan komma till nytta vid resmålet.

Men du! Glöm inte att lägga tillbaka varningstriangel, punkterings-sats och de verktyg som kan komma att behövas längs vägen! Trevlig resa.

Viklight YMER Ledramp

- Lyser 501m
- Heltäckande lins för att slippa lacksläpp
- Endast 38mm hög
- Mörk optik ger diskret montering

Få ut det mesta av din laddbara bil med en installerad laddstation. Monterad och klar!

Vill du veta mer om Eldrivet för livet?
Kontakta din Subaru-återförsäljare för mer information.

POWERED
by KGGK

HANDSFREE Säkrast möjliga telefon i trafiken!

Var har du telefonen när du kör bil? Det mest trafiksäkra valet är att stänga av och lägga undan luren. Ändå. Människor är människor. Vi bedömer och tar ständigt risker. Telefonen kommer inte att ignoreras av varenda bilförare varje gång de sätter sig bakom ratten. Det vet vi. Därför är ett omfattande förarassistanspaket standard i varje Subaru. När uppmärksamheten inte är 100 procent hjälper det till att upptäcka, undvika och förebygga farliga situationer. Hands-free är ett sådant system. Förr eller senare kommer ett samtal att besvaras under färd. Då är en enkel knapptryckning det som avleder minimalt fokus från bilkörningen, utan att behöva släppa greppet om ratten, utan att behöva ta blicken från vägen.

VIKLIGHT

Finns hos din lokala
Subaruåterförsäljare

NYHET!

HÖSTENS SKÖNASTE FLEECE JACKA TILL HENNE & HONOM

PRIS
898,-

TEDDY-FLEECEJACKAN den perfekta övergångsjackan på hösten. En skön fleecejacka med huva och innerfickor. Jackan har en kontrasterande färg på insidan samt på ärmar och dragkedjor som ger den en modern touch. Broderad Subaru logga på vänster bröst.

DAM: S - XL HERR: S - 3XL

Beställ hos
SUBARUSHOP.SE

**+20 000
RECALLS
ÅTGÄRDADE**

Det är med stor glädje vi ser hur mycket ni Subaru-ägare engagerar er, delar budskapet i sociala medier, uppmanar vänner och bekanta att kolla upp om deras bil har någon ej utförd recall-kampanj.

– Tack vare er har våra Subaru-verkstäder utfört fler än 20 000 st recall-kampanjer sedan vi lanserade sökfunktionen på subaru.se hösten 2020. Det visar än en gång hur hjälpsamma alla är i vår Subaru-familj, säger Niklas Gustafsson, servicemarknadsdirektör för Subaru i Sverige

Omfattas din Subaru av någon säkerhetsuppdatering? Ta reda på det nedan. Alla åtgärder är kostnadsfria!

Recall – Viktig information

Vårt mål är att tillverka säkra och kapabla bilar. Skulle det mot förmodan uppstå en anledning att återkalla din bil så tar vi vårt ansvar. Vår målsättning är att så snabbt som möjligt åtgärda din bil och få dig tillbaka på vägen igen.

Recall delas upp i två kategorier; säkerhets-recall och service-recall.

Säkerhets-recall är markerade med **rött** och bör åtgärdas snarast. Service-recall är markerade med **orange** och kan åtgärdas vid nästa verkstadsbesök. Recall markerade med **grönt** är redan åtgärdade.

Oberoende av åtgärd så utförs de av utbildade tekniker på din Subaru-verkstad, utan kostnad för dig själv.

Hitta servicever...

Skriv in din registreringsnummer och chassinummer

Sök

Har du själv inte kollat upp din bil?
Gör det nu!

subaru.se/kopa-aga/recalls

ALLTID NÄRA

ALINGSÅS	KRANTZ AUTO	● ●	0322-30 38 00
ARVIKA	ROY ANDERSSON BILBOLAGET	● ●	0570-72 74 00
ÅVESTA	BELINS BIL	●	0226-541 81
ÅVESTA	LANDRINS BIL	●	0226-577 00
BOLLNAS	TUPPZ BIL	●	0278-61 34 50
BOR	LUNDSTROMS AB	●	0370-65 01 35
BORLANGE	MATS BILAR	●	0243-830 40
BORLANGE	AUTOTJANST	●	0243-160 10
BORÅS	AUTO 7H	●	033-20 52 50
BURLÖV	HEDIN BIL	●	040-53 48 00
EKSJÖ	EKSJÖ MOTORCENTRUM	●	0381-61 18 95
ESKILSTUNA	LANDRINS BIL ESKILSTUNA	●	016-17 43 00
FALKENBERG	BILOPALEN	●	0346-714 470
GÄVLE	DAHLBOMS BIL	●	026-10 04 00
GÖTEBORG/KUNGÄLV	ROY ANDERSSON BILBOLAGET	●	0303-20 86 00
GÖTEBORG/MÖLNLYCKE	MÖLNLYCKE LACK OCH KAROSS	●	031-88 05 20
GÖTEBORG/V-Å FRÖLUNDA	HÖGSBO BILSERVICE	●	031-47 35 80
GÖTEBORG/V-Å FRÖLUNDA	SUBARU GBG/MÖLNLYCKE BIL	●	031-88 05 25
HABO	RUNES BIL	●	036-404 80
HABO	HALLBERGS BILSERVICE	●	036-466 30
HALLSTAVIK	CEGERBLADS BIL	●	0175-234 46
HALMSTAD	GP BIL	●	035-18 68 00
HELSINGBORG	AUTOTEKNIK	●	042-16 18 47
HELSINGBORG	BILFORUM I HELSINGBORG	●	042-15 67 70
HELSINGBORG	TAGABORGS BILSERVICE	●	042-20 18 00
HÖTING	IVARS BIL	●	0671-71 30 00
HÖTING	IVARS BILSERVICE	●	0671-109 30
HUDIKSVALL	SELLMANS BIL	●	0650-57 99 00
HYLTEBRUK	BILOPALEN	●	0345-186 60
HÄSSLEHOLM	NEWMANBIL	●	0451-38 40 00
KALMAR	BILKOMPANI SYDOST	●	0480-42 50 00
KALMAR	FORZE	●	0480-363 667
KARLSKOGA	HEDIN BIL	●	0586-364 50
KARLSKRONA	BILKOMPANI SYDOST	●	0455-30 97 60
KARLSTAD	B&T BIL	●	054-56 08 10
KARLSTAD	SVEMA BIL	●	054-17 66 70
KATRINEHOLM	MOTORKOMPANIET	●	0150-132 70
KINNA	LAHALL BIL	●	0320-20 70 90
KIRUNA	NY VERKSTAD ÖPPNAR SENARE I HÖST	●	
KISA	GRAHNS BILAR	●	0494-793 00
KRISTIANSTAD	HEDIN BIL BILVARHUSET	●	044-781 77 00
LIDKÖPING	HARENE BIL	●	0510-53 50 49
LINDERÖD	BÖRJESSONS BIL & TRAKTOR	●	044-34 02 31
LINKÖPING	BILBÖRSEN	●	013-13 90 96
LULEÅ	BOSSER BIL & MOTOR	●	0920-877 70
LUND	HEDIN BIL	●	046-23 51 00
MALMÖ	AUTOKLINIK	●	040-93 14 50
MALMÖ	CONNY FIIHNN BILSERVICE	●	040-94 29 50
MALMÖ	HEDIN BIL	●	040-671 11 00
MARIESTAD	BILCENTRUM I MARIESTAD	●	0501-710 70
MELLERUD	ROY ANDERSSON BILBOLAGET	●	0530-444 40
NORRKÖPING	TB BIL	●	011-31 17 70
NYKÖPING	BILOTEKET	●	0155-28 20 20
NYKÖPING	STENBERGS BIL	●	0155-28 59 60
OSKARSHAMN	BILKOMPANI SYDOST	●	0491-76 82 00
PITEÅ	BILHALLEN	●	0911-141 35
RONNEBY	BILVAL I BLEKINGE	●	0457-210 50
RÄTTVIK	BILTJANST OLLE GRUVIS AB	●	0248-101 28
RÄTTVIK	KENTS BILCENTRUM	●	0248-127 50
RÄTTVIK	RÄTTVIKS BILSERVICE	●	0248-123 22
SJÖBO	BILFIRMA THOR NILSSON	●	0416-120 30
SKELLEFTÅ	GUSTAFSSONS BIL	●	0910-137 77
SKÖVDE	SVENSKA MOTOR	●	0500-44 48 44
SOLLEFTÅ	WINTEROVIST BILSERVICE	●	0620-141 70
SÖRSELE	KARLSSONS BILSERVICE	●	0952-121 30
STOCKHOLM/ÅKALLA	HEDIN BIL	●	08-505 692 00
STOCKHOLM/BROMMA	MIN BIL	●	08-684 044 50
STOCKHOLM/GUSTAVSBERG	DANNEVALL SERVICECENTER	●	08-570 278 00
STOCKHOLM/GUSTAVSBERG	TORVALLA BIL VÄRMDÖ	●	08-707 56 00
STOCKHOLM/HÄNINGSÅ	TORVALLA BIL HÄNINGSÅ	●	08-707 58 00
STOCKHOLM/NORSBORG	LG BIL OCH MOTOR	●	08-531 759 60
STOCKHOLM/SEGELTORP	HEDIN BIL	●	08-505 691 00
STOCKHOLM/SÖLLENTUNA	MIN BIL	●	08-684 044 10
STOCKHOLM/TYRESÖ	MIN BIL	●	08-684 044 70
STOCKHOLM/TÄBY	RISBERGS BIL	●	08-54 44 34 40
STOCKHOLM/UPPLANDS VÄSBY	TUREBERGS BILCENTER	●	08-51 00 52 00
STORA	HUGO ERIKSSONS BIL	●	0581-406 20
SUNDSVALL	BIL & MASKINSERVICE	●	060-55 44 16
SUNDSVALL	BIL FOCUS	●	060-56 90 40
SUNNE	SUNNE BIL & MASKIN	●	0565-135 10
SAVSJÖ	NIFAB	●	0382-127 45
SÖDERTÄLJE	MUSCLECARS	●	08-88 00 56
TRANÅS	GRAHNS BILAR	●	0140-180 95
TRELLEBORG	HEDIN BIL	●	0410-481 00
UDDEVALLA	NORES BILVERKSTAD EFTER	●	0522-370 72
UDDEVALLA	ROY ANDERSSON BILBOLAGET	●	0522-65 32 00
UMÅ	ALL-BILAR	●	090-327 70
UMÅ	BERGNERIS BIL	●	090-70 23 80
UPPSALA	BEOS BILSERVICE AB	●	018-69 30 30
UPPSALA	RA MOTOR	●	018-18 28 80
VARBERG	DELUXE BIL	●	0340-20 57 00
VARBERG	ARELBO BIL	●	0340-64 56 00
VINSLÖV	TOMMY NILSSONS BIL	●	044-801 00
VISBY	EP MOTORCENTRUM GOTLAND	●	0498-22 22 20
VISBY	PG BILSERVICE	●	0498-21 01 20
VÄNERSBORG	HANSSONBIL	●	0521-27 87 80
VÄSTERÅS	LANDRINS BIL HALLA	●	021-18 51 00
VÄXJÖ	MOTORSPORT	●	0470-451 20
ÅLANDSBRO	DAHLBOMS BIL	●	0611-610 90
ÄNGELHOLM	FRIBROCKS BIL SKÅNE AB	●	0431-821 50
ÖREBRO	MARIEBERG BIL	●	019-22 39 49
ÖRNSKÖLDSVIK	ULF NYLANDERS BILAR	●	0660-186 60
ÖSTERSUND	JEMTBIL	●	063-15 59 00

SJÖRÄDDNINGS
SÄLLSKAPET

Det är du som är räddaren i sjönöden.

En stor del av våra dagliga kostnader täcks av medlemsavgifterna från våra 143 000 medlemmar. Som att utbilda våra frivilliga och hålla båtar och utrustning redo för utryckning. Men för att kunna fortsätta behöver vi ditt stöd. Ge gärna en gåva på sjoraddning.se eller swisha till 900 5000. Tack för att du är en av oss!

1. Starta Swish
2. Scanna QR-koden
3. Ange belopp
4. Godkänn – klart!